

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 14

Penktadienis, Balandžio (April) 7, 1961, Toronto, Ontario

METAI XXX

Kinija Nestovėsianti Nušalyje, Jei Seato Šalys Siųs Savo Jėgas į Laosą

JAKARTA. — Maršalas Chen Yi, Kinijos užsienio reikalų ministras, pareiškė čia, kad Kinija nestovės nušalyje, jeigu SEATO šalys siųs savo kariuomenę į Laosą padėti dešiniams.

"Kinija imsis panašios akcijos, jeigu bus prašoma teisėtose Laosos vyriausybės", pasakė jis.

Chen Yi išreiškė Kinijos vyriausybės nusistatymą spaudos konferencijoje čionai aerodrome, iš kur jis išskrido namo po 5 dienų vizito Indonezijoje.

Kinijos ir Laosos rubežius nusitęsia 540 mylių.

"Jūs atsimenate, kaip mes buvome priversti dalyvauti Korėjos kare, kuomet Jungtinių Valstijų kariuomenė atėjo prie mūsų sienos grumdama mūsų saugumui", pridėjo jis.

Kalbėdamas apie santykius su JAV, Chen pasakė, kad prezidento Kennedžio užduotis imtis iniciatyvos pagerinimui santykių su Kinija.

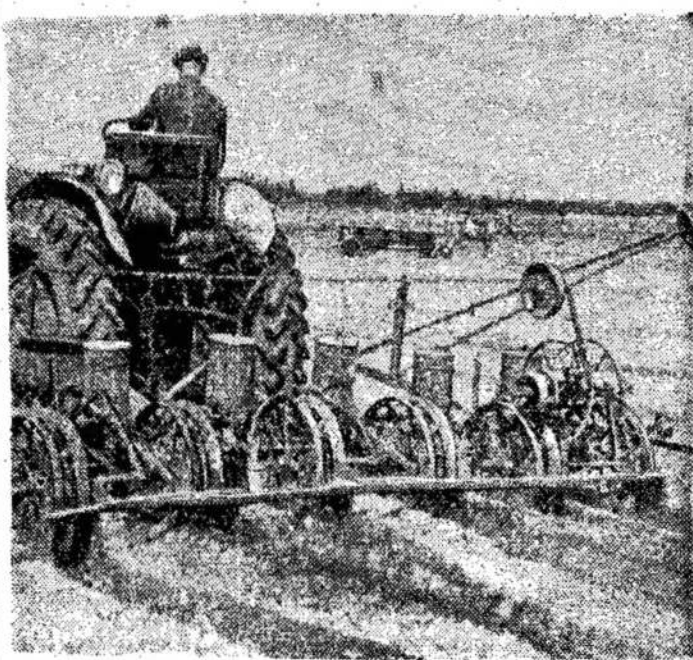
"Kol JAV Septinta Flotila bus Taivano vandenyse ir rems sukilėlio Chiang Kai-še-ko klika", tęsė jis, "kaip gi dabartinis užsikirtimas galės būti pralaužtas?"

Jis nematęs didelio skirtumo tarp Kennedžio ir Eisenhowero atsinešimo linkui Kinijos.

Jungtinių Valstijų ir Britanijos siūlymas, kad Laosą būtų padarytos paliaubos ir suorganizuotos derybos dėl sudarymo taikos, rado pritarimo ir Tarybų Sąjungoje, bet Tarybų Sąjunga pirmą vietą stato suorganizavimą konferencijos, kuri padėtų pagrindus paliauboms. Amerikiečiai nori, kad pirmiausia būtų nutraukti mūšiai. Klausimas, kaip gali užsienis nutraukti mūšius Laosą, kuomet tenai mūšiai eina tarp laosiečių?

Siaurinis Vietnamas užginčijo, kad jo kareiviai dalyvauja Laosą kairiečių pusėje.

ATLANTA. — Sekmadienį čia nežinomi asmenys padėjo dinamito bombas sprogdinti negrų baptistų mūrinę bažnyčią.

Naujoviški Tarybų Lietuvos žirgai tuojaus trauks visokių žemės porentojus ir sėjamašias. Šioj nuotraukoj

matote vieną iš tokių "žirgų" traukiant kukurūzų sėjamašią Eisiškių rajono laukuose praėjusiais metais.

Bandė Užkasti Prūseiką Patvory

CHICAGO. — Naujienininkai, kurie kontroliuoja Tautines kapines čia, bandė sulaužyti kapinių sutartį ir užkasti L. Prūseikos lavoną kapinių patvoryje.

Artinantis laidotuviams, jie informavo, kad L. Prūseikos neleis laidoti toje vietoje, kuri buvo užpirkta. Jie patys iškasė duobę kitą vietą. Siūlė net dar primokėti porą simtų dolerių, kad tik sutiktų laidoti kur kitur.

Toje vietoje, kur L. Prūseika buvo palaidotas, netoli esą palaidoti šliupas. Biržš-ka ir kiti.

Daugiausia spardėsi Naujienų administratorius Gude-lis.

PAVOGĖ AUKSO UŽ \$200,000

GRAND RAPIDS, Mich. Vagys pavogė \$200,000 vertės neapdirbtos aukso ir brangiųjų akmenų iš brangenybių gamybos koncerno.

Plėšikaj nakties metu atplėšė 8 seifus. Liko neatplėšti tik trys.

TOKIJO. — Šiuo metu Japonijoje yra 105,000 Amerikos kareivių ir jų šeimų.

Vakarai Nesijaudino Dėl Žydų Žudymo

TEL AVIV. — Izraelio premjeras David Ben-Gurion konferencijoje su spaudos atstovais pažymėjo, jog Anglija, Amerika ir Francija žinojo, kad naciai yra žydų žudikai, bet nieko nedarė, kad žudynes sulaikyti. O jos galėjo žudynes sulaikyti, sakė Ben-Gurion.

Kalbant apie Eichmano bylą, premjeras mano, kad Eichmanas nėra toks jau svarbus žudikas, bet byla primins jaunimui, jog antisemitizmas dar gana pajėgus ir jis gali grėsmingai išskirti ne tik Vokietijoje, o ir kitur.

KATANGA GRUOJA J. TAUTOMS KARU

ELIZABETVILLE. — Katangos provincijos vyriausybės gruoma Jungtinėms Tautoms karu, jeigu jos nesulauksiančios savo žygių.

Jungtinės Tautos atsiuntė į Katanga 600 Indijos kariuomenės malšinimui susikirtimų tarp Tšombės ir Lumumbos šalininkų.

Nemažai Tšombės kareivių išstojo prieš Tšombę ir remia Lumumbos simpatikus.

Jaunieji Socialistai Varo Gaitskellą Lauk

LONDON. — Triukšminga Jaunųjų Socialistų Konferencija čionai griežtai pareikalavo, kad Britanijos Darbo Partijos lyderis Hugh Gaitskell rezignuotų iš vadovybės.

Konferencija taipgi priėmė rezolucijas, reikalaujančias, kad Britanija nieko nelaukiant panaikintų nuklinius ginklus ir išėitų iš NATO; kad panaikintų amerikiečių militavines bazes Britanijoje.

Partijos vadovybė gavo skaudų smūgį ir laivų staty-

bos ir inžinerijos braižytojų asociacijos metinė konferencijoje. Konferencija pasisakė už Britanijos nuklinį nusiginklavimą nieko nelaukiant.

Konferencija taipgi priėmė pasiūlymą, kad Darbo Partija vestų kampaniją už uždarymą amerikiečių militavinių bazių Britanijoje.

Daugelis maršutojų į Londoną per velykas taipgi turėjo obalsius: Gaitskellas turi eiti lauk!

"Per ilgai Britanija buvo prižiūta prie JAV diplomatijos vežimo", sakė kalbėtojas, atkirsdamas tiems, kurie bandė įtikinti, kad komunistai gali pradėti karą. Britanijos ir Amerikos sąjungą prieš komunizmą vadino "prakeikta sąjunga prieš komunizmą". Ji buvo lyginama prie fašistų ir nacių sąjungos — antikominformo.

Jaunųjų socialistų rezolucija, reikalaujanti Gaitskello rezignacijos, buvo priimta 189 balsais prieš 113.

Britanijos žmonės pradeda bruzdėti prieš nuklinį ginklavimą ir to ginklavimosi rėmėjus ne juokais.

Antinuklinė Eisenoj Dalyvavo Virš 1,000

TORONTO. — Antinuklinė Eisenoj, kurią suorganizavo šeštadienį Nuklinio Nusiginklavimo Komitetas su rabinu Feinbergu priešakėje, dalyvavo virš 1,000 asmenų.

Eisena prasidėjo iš Convocation Hall su 500 asmenų. Pakelėj prisidėjo dar virš 500. Eisena užsibaigė mitingu prie City Hall, kur kalbėjo rabinas Feinberg.

Jis smerkė tuos, kurie ši judėjimą apšaukė komunistais. Jis pabrėžė, kad prieš komunizmą galima kovoti tiksliai suteikiant visiems žmonišką gyvenimą, o ne smurtu, nukliniais ginklais.

Tokios demonstracijos buvo Montreale, Winnipege, Vancouveryje ir kituose miestuose.

Dėl Vietnamo Gali Būti Blogiau, Kaip dėl Laos

LONDONAS. — Anglijos užsienio reikalų ministerija skelbia, kad dėl Pietinio Vietnamo vakariečiams gali būti blogiau, kaip dėl Laos. Pranešime nurodoma, kad sąlyje periferiją kontroliuoja komunistai. Prez. Ngo Dinh Diems valdžia tik te kontroliuoja didžiuosius miestus ir kai kurinus miestelius. Ir anksčiau ar vėliau ten gali sprogti pilietinis karas.

Ir jeigu ten sprogtų pilietinis karas, jo likviduoti beveik būtų negalima. Liaudiečiams į pagalbą ateitų Siaurinis Vietnamas.

Policija Daužo Demonstrantus

SEOUL. — Šalmuota policija žiauriai apsidirbo su demonstrantais Toegu mieste. Iš 600 studentų ir unijistų, 43 suėmė. Daugeliui praskėlė galvas.

Naujos demonstracijos po visus Pietų Korėjos miestus vyksta ryšium su visuomenės protestais prieš vyriausybės užsimojimą įvesti reakeinius įstatymus.

Žmonės nusikratę Syngman Rhee diktatūros ir vėl turi kovoti už savo teises, nes išviję tą diktatorių, jie neatsiekė pilno laimėjimo.

Iš Kanados Gyvenimo

Parlamente iškilo aikštėn, kad Britanija yra susitarus pirkti Kanadoje 24,000,000 svėrų uranijaus, bet iki šiol vyriausybė slėpė tą susitarimą. Vyriausybė, atsikirsdama, aiškino, kad sutartis nepasirašyta. Britanija tik yra sutikusi pirkti uranijaus Kanadoje.

Dabar norima, kad Britanija laikytųsi savo žodžio. Ar ji laikysis, tai kitas klausimas.

Jeigu Britanija laikytųsi savo žodžio, tai būtų nemaža paspartis uranijaus kasykloms, kurioms grumojama užsidarymas.

Dr. Donald H. Williams, kalbėdamas Vancouveryje, perspėjo tuos, kurie vasaros metu vartoja visokius aliejus nuo saulės spindulių.

Specialiai paruošti aliejai, sako jis, duoda labai mažą apsaugą. Virimo aliejus esąs geresnis apsaugai nuo saulės spindulių.

Geriausią apsaugą, tai nebūtų ant saulės nuogam ilgai. O iš pavasario reikia prisipratinti labai pamažu. Saulės nudegimas dažnai išsukia odos vėžį.

Mokyklų Taryba galų gale paskelbė, kad 21 pradžios ir vidurinių mokyklų mokinys negali lankytis į pamokas dėl stokos maisto ar tinkamų drabužių.

Reiškia, ši taryba patvirtina kaltinimą, kad yra šeimų, kurių vaikai kenčia alkį ir negali lankytis į mokyklas. Taip yra Toronte.

Teisėjas D. C. Wells atmetė skundą prieš Telegramo reporterį, kuris atsisakė išduoti šaltinį, iš kurio jis ėmė žinias, kuriomis remdamasis jis 1959 metais parašė visą eilę straipsnių.

Jis rašė apie unijistų bėdas Sudburyje. Jį apskundė buvęs unijos veikėjas W. Reid.

Cekoslovakija perkosi Kanadoje kviečių už \$8,600,000. Reiškia, Kanados kviečių perteklius sumažės dar 11,000,000 bušelių.

10 procentų bus užmokėta pristačius kviečius, o likusi suma bus išmokėta per sekančius tris metus mokant po 30 procentų kasmet.

Tarptautinė Amerikos Miško Darbininkų unija sako, kad ji sugrįš į Newfoundlandą. Gavusi teisę įsiregistruoti.

Šią uniją premjeras Smallwoodas laike streiko uždare, o jos vieton pakišo jo suorganizuotą.

Dr. T. M. Greenway, aust-

ralietis, kalbėdamas Vancouveryje, sakė, kad šiaurės Amerikos žmonės yra maisto ediktai.

Didžiama riebiųjų žmonių, jis sako, yra dideli ediktai. Jie persivalgo. Tokie, kurie tunka dėl liaukų netvarkos, sudarą mažą dalį.

Persivalgymas, nutukimas daugeliui žmonių daro daug žalos.

Kanadietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

P. V. Gasparienė, Grand Rapids, Mich., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukojo savaitraščio paramai \$2.00.

P. Kisielienė, Montreal, prisiuntė mokesį nuo G. S. už paskelbtą paminėjimą.

J. Strižauskas, Waterbury, Conn., prisiuntė paskelbtą užuojautą.

R. Barauskas, Rochester,

N. Y., prisiuntė B. Černausko atnaujintą į Lietuvą prenumeratą.

P. Kunčys, Port Arthur, Ont., atnaujino dvi prenumeratas į Lietuvą.

A. Wardo, Detroit, Mich., prisiuntė paskelbti užuojautą.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė naują ir atnaujintų prenumeratų.

J. Miliunas, Santa Barbara, Calif., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

Jul. Vilkelis, Toronto, atnaujino dvi prenumeratas į Lietuvą.

Škotijos lietuvis P. G. pats užsirašė L. B.

M. Vidruk, Winnipeg, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Jono Savicko \$1.00 aukų.

A. Kavaliunas, Montreal, atsinaujindamas prenumeratą paaukojo \$1.00.

J. W. Thamson, Miami, Fla., prisiuntė paskelbti užuojautą.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai aciū.

Administracija

Biznio Proga

Didelis restoranas mūriniame name su 63 vietomis, moderniškoms išvietėms, didele virtuve. Į nejudomą turtą įeina 2 naujai išdekoruoti butai ant antro aukšto su atskiru įėjimu. Dirbtuvė užpakalyje pastato išnuomota. Geros įeigos. Reikia pamatyti norint suprasti vertę.

Privatus pardavimas. Dėl pasimatymo skambinkit **Mr. Johns, EM. 3-4242.** Toronto.

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoj

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybė nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šią knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. SLIAPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SESĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba į Lietuvą. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Isteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje. Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

TEOFILIS TILVYTIS, RASTAI. Tomas trečias. Proza. Knyga 520 pusl. Knygyne Nr. 432.

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA. V. Mykolaitis. Knygelė 44 pusl. Knygyne Nr. 433.

GYVENIMO SŪKURIAI. Jonas Vilkelis-Vijūnas. Eilėraščiai. Knyga 124 pusl. Knygyne Nr. 334.

PAVASARIO GODOS. St. Jasilionis. Eilėraščiai. Knyga 256 pusl. Knygyne Nr. 435.

SKRISK DAINUZE — DAINYNAS. Įvairių autorių ir kompozitorių dainos su gaidomis. Knyga 132 pusl. Knygyne Nr. 436.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA. Urašyta 1944-1956 metais. Knyga 536 puslapių. Knygyne Nr. 437.

LIETUVIŠKOS SVODBINĖS DAINOS. Užrašytos Antano Juškos. Tomas pirmas. Telpa apie 750 dainų. Kaip kurios su gaidomis. Knyga 872 puslapių. Knygyne Nr. 438.

LIETUVIŠKOS SVODBINĖS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas antras. Telpa keli šimtai dainų su gaidomis ir svodbinių apeigų aprašymai. Knyga 752 pusl. Knygyne Nr. 439.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas pirmas. Telpa apie 500 liaudies dainų. Kai kurios su gaidomis. Knyga 960 pusl. Knygyne Nr. 440.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas antras. Telpa apie 60 dainų. Knyga 1,036 pusl. Knygyne Nr. 441.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas trečias. Telpa apie 500 dainų. Knyga 868 pusl. Knygyne Nr. 442.

RINKTINĖ VAIKAMS. Tarybų Lietuvos Dešimtmečiui paminėti leidinys. Eilėraščiai. Aprašymai. Knyga albumo formato 236 pusl. Knygyne Nr. 443.

METAI. Kristijonas Donelaitis. Gražiai iliustruota. Knyga albumo formato 160 pusl. Knygyne Nr. 444.

SALOMĖJA NERIS. Jos gyvenimo aprašymas. Rinktiniai eilėraščiai ir paveikslais pavaizduotas jos gyvenimas. Knyga albumo formato. 216 pusl. Knygyne Nr. 445.

LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJS CHRETIOMATIJA. Redagavo K. Korsakas ir J. Lebedys. Gražiai iliustruota istorinių raštų nuotraukomis. Knyga albumo formato, 528 pusl. Knygyne Nr. 446.

LIETUVOS VAIKAI. Albumas pajvairintas eilėrašciais. Knygyne Nr. 447.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS — ARCHITEKTŪRA. Paruošta F. Bielinskio, K. Čerbulėno ir K. Šešelgio. Albumas liaudies architektūros. Knyga 432 pusl. Knygyne Nr. 448.

VILNIUS. Architektūra iki 20-to amžiaus. Albumas, 248 pusl. Knygyne Nr. 449.

ZEMAITĖ GYVENIME ir KŪRYBOJE. Albumas ir jos veiklos aprašymas bei pavaizdavimai paveikslais. Knyga 250 pusl. Knygyne Nr. 450.

ANTANAS ŽMUIDZINAVIČIUS. Jo kūrinių aprašymai ir paveikslai. Knyga albumo formato, 160 pusl. Knygyne Nr. 251.

DAIŪ SVENTĖ. Albumas 1955 metais įvykusios Vilniuje Dainų šventės. Knyga 150 pusl. Knygyne Nr. 452.

TARYBŲ LIETUVOJ

Šeimyninė Popietė

Sventiškai apsirengę Vilkaviškio siuvimo fabriko darbininkai su savo šeimų nariais atėjo į įmonės klubą. Čia vyko šeimyninė popietė.

Klube dažnai rengiami tokie vakarai. Bet šis buvo ypatingas. Į svečius pas gamybininkus atvyko dviratininkų žygio, Klaipėda - Vladivostokas dalyviai Algis Petkūnas ir Domas Vaitkus. Vyrai, moterys, vaikai susidomėję klausėsi pasakojimo apie jų įdomią kelionę dviračiais nuo Baltijos jūros iki Ramiojo vandenyno krantų.

Po to fabriko meno saviuolios kolektyvas surengė įdomų koncertą. Pertrauskos metu vyko savotiška loterija "Laimės šulinys".

Antraisiais namais darbininkai vadina savo įmonės klubą. Kiekvieną vakarą šimtai darbininkų, inžinierių, technikų ateina į fabriko teritorijoje esančius kultūros namus.

Aktyviausi kultūrinio darbo organizatoriai ir dalyviai yra tie patys darbininkai. Gražią iniciatyvą parodė brigadininkė Ona Gudelaitienė. Po to, kai žmonės savo klube kolektyviai žiūrėjo filmą "Nutraukta deina", ji surengė šio filmo aptarimą. Tai buvo gyvas, įdomus pokalbis apie didžią tautų draugystę. Neseniai buvo aptarta rašytojo A. Bieliausko

knyga "Rožės žydi raudnai".

Kas penktas įmonės darbuotojas dalyvauja meninėje saviveikloje. Čia yra mišrus choras, liaudies šokių ratelis, moterų vokalinis ansamblis, dramos kolektyvas ir net trys orkestrai — džazas, styginis ir pučiamųjų.

Jaunimo Įnašas

SIAULIAI. — Praėjusiais metais jaunieji rajono žemdirbiai išaugino 6,500 bekonų, daugiau kaip 2,500 veršelių ir 8 tūkstančius paukščių, gavo iš 1,000 hektarų kukurūzų vidutiniškai po 450 centnerių žaliosios masės. "Pirmyn" kolūkio komjaunimo-jaunimo grandis 69 hektarų plote gavo po 845 centnerius žaliosios kukurūzų masės. Apie tai papasakojo jaunųjų rajono žemės ūkio ir gyvulininkystės pirmūnų sąskrydyje komjaunimo rajono komiteto sekretorius Romas Žemulaitis.

Sąskrydžio dalyviai prisidėmė naujus padidintus įsipareigojimus tretiesiems septynmečio metams. Jaunimas davė žodį šiais metais išauginti beveik 10 tūkstančių bekonų, apie 3 tūkstančius veršelių ir 26 tūkstančius paukščių, 1,800 hektarų kukurūzų. Jaunosios melžėjos įsipareigojo primelžti iš kiekvienos karvės po 2,500-3,000 kilogramų pieno, o kiaulių augintojos — išauginti po 150-250 bekonų.

Jaunieji rajono žemdirbiai išskvietė į socialistinį lenktyniavimą Seduvos rajono jaunimą.

Priimtame kreipimesi sąskrydžio dalyviai ragina jaunuosius rajono žemdirbius sutikti partijos dvidešimt antrąjį suvažiavimą naujais darbo laimėjimais. 30 geriausių gamybininkų apdovanoti Lietuvos LKJS CK ir rajono komiteto Garbės rašais.

Alytaus "Ūkmašinos" gamykla pradėjo masiškai gaminti skalbimo mašinas. Tai labai patogūs įrenginiai, kurie bus naudojami gyvenamųjų namų, įvairių įmonių ir laivų skalbyklose. Skalbimo mašinos turi didžiulę paklausą. Pirmosios šių mašinų siuntos iškeliausi į Baltarusiją, Latviją, Estiją, Rusijos Federaciją ir kitas sąjungines respublikas.

Nuotraukoje: mechaninio ir licijimo cecho vyr. meistras Jonas Juknevičius apžiūri surinktas skalbimo mašinas.

G. Petkevičaitė - Bitė

G. Petkevičaitė - Bitė

Kovo 18 d. sukako šimtas metų nuo tos dienos, kai gimė lietuvių rašytoja G. Petkevičaitė-Bitė. (Gimusi 1861 m., mirė 1943 m.)

Nors rašytoja kilusi iš bajorų šeimos, tačiau nuo pat vaikystės bendravo su kaimo žmonėmis, kas ją priartino prie plačiųjų liaudies masių. G. Petkevičaitė-Bitė liaudies švietimui ir kultūrinimui paskyrė visą savo gyvenimą. Ji padėjo savo tėvui — gydytojui ligoninėje, mokė be atlyginimo kaimo vaikus, organizavo labdaros ir šelpimo darbą, tuo padėdama gabiam lietuvių jaunimui siekti mokslo. 1893 metais G. Petkevičaitė-Bitė įsteigė "Žiburėlio" draugiją, kurios tikslas buvo šelpti neturtingus moksleivius ir kultūros darbuotojus. Ši organizacija turėjo didelę reikšmę lietuvių nacionaliniam išsivadavimo judėjimui lietuvių literatūrai, daug padėjo rašytojai J. Zemaitei, J. Biliūnui ir kt. G. Petkevičaitė-Bitė pasireiškė ir kaip pažangi moterų veikėja.

Iš pirmųjų rašytojos kūrinų pažymėtina apysaka "Vilkienė". Apysakoje ji atskleidžia ryškų varguomenės gyvenimo vaizdą, parodo kontrastą tarp prabangios ponų buities ir darbo žmonių skurdo. Kūrinyje persunktas gilia užuojauta darbo žmonėms. Tai buvo pirmasis grožinės lietuvių prozos kūrinys, kuriame taip ryškiai pavaizduota socialiniame pedagoginiame institute susirenka aukštųjų mokyklų daugiatirazinės ir sieninės spaudos darbuotojai į šios mokyklos užsiėmimus. Iki mokslo metų pabaigos jie klausys paskaitų iš žurnalistikos istorijos, teorijos ir praktikos, susipažins su "Komjaunimo tiesos" ir Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo univeriteto daugiatirazinio laikraščio "Tarybinis studentas" redakcijų darbu. Užsiėmimams vadovauja universiteto žurnalistikos katedros dėstytojai ir studentai.

nė nelygybė, skurdus darbo žmonių gyvenimas. Tačiau rašytoja šiame kūrinyje neatskleidė socialinių bei klasių skurdo bei nelygybės priežasčių. Apysakyme "Iš gyvenimo verpetų" (1903) rašytoja lietuvių nacionalinį išsivadavimo judėjimą sieja su rusų liaudies revoliucine kova prieš carizmą. Ji tiki revoliucijos pergale. 1905-1907 metais parašo apsakymą "Dievui atkišus". Tai ryškiausias socialinės tematikos kūrinys visoje rašytojos kūryboje, kuriame duota griežta kapitalistinės santvarkos negerovių kritika.

Buržuazijos valdymo metais G. Petkevičaitė-Bitė išleido pora stambesnių kūrinių — "Karo meto dienoraštį" ir romaną "Ad astra".

Rūsiuose -- Lietuviškas Midus

Maža kas tėra girdėjęs apie Stakliškių "Gintaro" alaus daryklą, nors ji jau nebe jauna. Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą jos kaminais, kai iškilo viršum viso miestelio, taip ir ki šiol teberūksta. Įmonės darbininkai jau palydėjo į pensiją gamybos veteranus fermentatorių Joną Furmanavičių ir stalių Antaną Zukauską, kurie darykloje išdirbo po trisdešimt septynerius metus.

Pastaruoju laiku daryklos kolektyvas pasiryžo priekelti lietuviškojo midaus šlovę. Respublikinė degustacinė komisija pripažino tinkamais gaminti "Liaudies" ir "Dainavos" tikrąjį midų, "Nektarą" — medaus punšą ir "Rambyną" — medaus konjaką.

Pernai rudenį "Gintaras" išleido pirmąjį midų. Šiemet prekybininkai jo gaus dar daugiau. Bet reikia ir paramos. Iki šiol nėra šaldytuvų, stinga medžiagų rūsiams įrengti. Lietuvos vartotojų kooperatyvų sąjungos vadovybė alaus daryklai turėtų daugiau padėti.

J. Siupšinskas
Jiezno rajonas.

Pastarajame ji parodo dvaro buities beprasmiškumą ir tuštumą, smerkia dvaro dykūnus, kurių visą gyvenimo turinį sudaro balių ir pramogų, atskleidžia visišką jų bankrotą.

Pati rašytoja suprato, kad dvare vyksta didžiausias darbo žmogaus išnaudojimas, laikė tokią būklę nepakenčiama, tačiau iš šių prielaidų nedarė tinkamų išvadų. Rašytoja pasiliko pusiau-kelėje, neparodė, kad vienintelis teisingas socialinio klausimo išsprendimas — tai nuolatinė kova prieš išnaudojimą. Tačiau jos romanai, ir apsakymėliai pažangūs ta prasme, kad jie atskleidžia nykią socialinio gyvenimo tikrovę, socialinę nelygybę ir išnaudojimą, juose keliama demokratinės idėjos.

J. Serapinienė

Didėja Gamyba, Auga ir Paklausa

KAUNAS. — Vakar J. Janonio vardo popieriaus fabriko kultūros rūmuose įvyko popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės darbuotojų respublikinis pasitarimas. Į jį atvyko įmonių vadovai, darbo pirmūnai, racionalizatoriai.

Pranešimą apie šios pramonės šakos įmonių darbą praėjusiais metais padarė Liaudies ūkio tarybos popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės valdybos viršininkas P. Kurys. Jis pažymėjo, kad dauguma įmonių sėkmingai įvykdė gamybinės užduotis. Viršum metinio plano pagaminta produkcijos už 21,5 milijono rublių, apie 10 milijonų rublių (senais pinigais) sutaupų davė įgyvendinti racionalizaciniai pasiūlymai. Dabar už teisę vadintis komunistinio darbo kolektyvais kovoja 101 brigada. Tačiau ne visos įmonės dirba ritmingai. Metinio plano pernai neįvykdė Jonavos baldų kombinatas, asortimento užduotis sužlugdė Klaipėdos popieriaus-seluliozės kombinatas.

Apie kelius pagerinti darbą, pagaminti daugiau produkcijos pranešimą padarė popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės valdybos viršininko pavaduotojas R. Go-revojus.

Pasitarimo dalyviai aptarė, kokiomis gamybinėmis dovanomis sutiks TSKP dvidešimt antrąjį suvažiavimą, prisidėmė naujus socialistinius įsipareigojimus.

R. Jusionis

WASHINGTON. — Pranešama, kad Jungtinės Valstijos rengiasi trijų metų laikotarpyje uždaryti 52 militarines bazes Amerikoje ir 21 bazę užsienyje.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

JUNGTINĖS TAUTOS BANKRUTUOJA

Pasipylė spaudoje verksmai, kad Jungtinės Tautos bankrutuoja. Girdi, komunistinis blokas neduoda nei cento dėl Jungtinių Tautų operacijų Vidurryčiuose ir Kongo. Esą reikalinga apie \$130,000,000, bet pinigų izde nėra. Jei gu nebus pinigų, tai Jungtinės Tautos turėsiančios pasitraukti iš Kongo ir kitų vietų. Jų prestižas labai nupulsiąs.

Kaip gi dalykai iš tikrųjų atrodo? Tikrenybėje, tai tik 4 valstybės iš 99 davė pinigų dėl Kongo operacijų. Tų keturių valstybių tarpe nėra ir Kanados. Jas sudaro Jungtinės Valstijos, Australija, Airija ir Olandija. Kitos 95 valstybės nedavė nieko, nors nekurios prisidėjo su kariuomene.

Kodėl Jungtinių Tautų narės mažai remia šias "taikos misijas"? Matyti yra tam priežasčių.

Kas liečia socialistines šalis, joms nėra prasmės remti Jungtinių Tautų operacijas, kurios visuomet atkreiptos prieš socialistines šalis. Korėjoje Jungtinių Tautų vardu buvo vedamas baisus karas prieš kairiečius. Dabar Kongo Jungtinės Tautos taikstosi su belgų interesais. Net savo tarimų nevykdo. Vidurryčiuose, Jungtinės Tautos buvo panaudotos pridengimui Britanijos ir Francijos imperialistų gėdos, kurią jie užsitraukė užpildami ant Egipto.

Kada tik kas pasiūlo priimti į Jungtines Tautas Kiniją, kiekvieną sykį, Jungtinės Tautos, taikstydamos su JAV imperialistų norais, atmeta tą 600 milijonų gyventojų šalį.

Kada Jungtinės Tautos elgiasi taip vienašališkai, ginčamos tik vienos pusės interesus, jos negali tikėtis didelės paramos. Tik tada, kada jos nustos buvusios JAV kapitalistų įrankiu, galės susilaukti platesnės paramos. Jei tokio pasikeitimo nebus, tai jų ateitis bus nepavydėtina.

BEREIKALINGA MOTERŲ KOVA

Ontarijos moterys praleidusios dešimtis tūkstančių metų maišydamos ar minkydamos margariną su dažais, kad jis atrodytų tokios spalvos, kaip ir sviestas. 11,000 moterų pasirašiusios po peticija, kad valdžia pavelytų margarino gamintojams dėti dažų į margariną. Buvo organizuojamos delegacijos ir demonstracijos. Ir dar galo nesimato.

Tiesiog nesuprantama, kodėl moterys taip spiriasi už spalvotą margariną. Sūris, pienas ir varškė juk yra baltos spalvos. Niekas niekad nereikalavo, kad pienas, varškė būtų nudažyti. Taukai taip pat balti. Tai kodėl gi margarinas būtinai turi būti spalvotas? Faktinai, dėjimas dažų gali būti kenksmingas sveikatai.

Kyla įtarimas, kad šią visą kampaniją pradėjo paties margarino gamintojai. Jie matyti įsivaizduoja, kad margarino biznis pakiltų, jeigu jis būtų tokios pat spalvos, kaip ir sviestas. Gaila, kad moterys užsikabino ant šios meškerės.

BEGĖDŽIAI

Kanados gelžkeliai, kontroliuojami vyriausybės, praėjusiais metais turėjo deficito \$69,000,000. Ji turės padengti vyriausybė iš izdo. Tai yra, žmonių sumokėtais taksais. Bet akivaizdoje šitokio deficito, parlamento nariai svirs to įnešimą, kad parlamento narių šeimoms būtų duodami veltui gelžkelio tikietai. "Vargšai" parlamento nariai negali išpirkti savo šeimoms tikičius.

Būtų tikrai didelė jiems gėda, jeigu jie priimtų tokį įstatymą. Ir ką bendra jie turi su gelžkeliais? Jie juk nedirba ant tų gelžkelių. Jie didžiūmoje, tarnauja finansieriams, korporacijoms. Kodėl jos negali parūpinti tikičių jų šeimoms?

AŠARAI

Vacys Reimeris

O ašara, tu žemės palydove,
Tyra, gaili, skaidri, sūri, karšta, —
Tu prieangy akių žmonėms kas dieną stovi
Kaip kibirkštis, įskelti paruošta.

Tu akyse ir motinos, ir vaiko —
Ir metai niekad tau nudžiūt neduos,
Nes mūsų žemėj visko pasitaiko —
Saulėtos laimės ir juodos skriaudos.

Veržies iš meilės, sielvarto ir pykčio,
Su džiaugsmo spinduliu ar liūdesiu didžiu,
Zeri krietuliu, kai gyvybė krykščia,
Krenti rasom prieš mirtį vakarykščią.

Svieti, kai liejas juokas iš širdžių.
Ir dar — ko slėpt? — būni, kaip aš girdžiu,
Pralieta kartais melagingai, tyčia, —
Be sielos gėlos, be širdies kančių.

Bet jau tada tu pasislėpk sutviskus,
Nubėk su upės drumzline srove.
Žinok, tavų mums permatoma viskas,
Ir nieko nēr tyresnio už tave.

Ivairiomis Temomis

Pietų Afrikos segregacininkai gavo nemažą antausį. Teisėjai išteisinio 28 asmenis, jų tarpe 22 negrus, kuriuos Pietų Afrikos valdžia kaltino išdavystė.

Teismas truko ketverius metus. Prasidėjo apkaltinimu 156 asmenų. Jiems buvo primetamas sąmokslas nuversti vyriausybę. Bylos eigoje daugelis kaltinamųjų vienas po kito buvo išteisinti ir paleisti. Ant galo paliko vos 28.

Valdžios dokumentas, kaltinantis teisiamuosius, susidėjo iš 75,000,000 žodžių.

Teisiamuosius rėmė ne tik vietiniai žmonės, bet ir užsieniečiai. Jų gynimui gauta iš užsienio \$400,000.

Anglikonų bažnyčios kanaaninkas John Collins, St. Paul katedros Londone galva, pareiškė, kad jis nebaluos už kandidatą į Anglikonų Bažnyčios valdytojus, vyskupą Robertą Stopfordą.

Kanaaninkas Collins yra atominių ginklų oponentas, o vyskupas Stopfordas anuo metu yra pasakęs: "Būtų verta daryti bile ką, net ir sunaikinimą žmonijos, negu rizikuoti komunistiniu pavergimu".

Kanaaninkas sako, kad toks vyskupo nusistatymas yra nesuderinamas su krikščionybe.

Bet vyskupui pavojaus nėra. Kiti pasirengę balsuoti už jį. Kito kandidato nėra.

Parlamentinis socialdemokratų lyderis Hazen Argue ragino Kanados vyriausybę, kad ištrauktų Kanadą iš NATO.

Vietoj dalyvavimo militariniuose blokuose, sakė jis, Kanada geriau turėtų tvirtą

konvencinę jėgą, kuri galėtų padėti Jungtinėms Tautoms ištikus reikalui.

Tarybų Sąjungos mokslininkai paneigė spėliojimus Jungtinėse Valstijose, būk tai esą žuvę net 7 asmenys bandymuose paleisti žmogų į orbitą apie Žemę.

Tai esanti gryna fabrikacija, melas.

Žmogus būsiąs paleistas tuomet, kada bus pilnai užsitikrinta, kad jo sugrąžinimas bus užtikrintas. Dabar tokie bandymai atliekami su šunimis ir žvėreliais.

Atrodo, kad žmogaus pasiuntimas į orbitą apie Žemę bus galimas labai greitai. Amerikiečiai taip pat skubina su paruošimu reikiamų priemonių ir žmonių.

JAV prezidentas Kennedy nori dar \$2,000,000,000 dėl atominių ginklų. Taigi, jis nori pralenkti ir Eisenhowerą ginklavimosi klausimu.

Jis, matyti, savo dievu, kuriam jis karštai tikis, visai nepasitiki.

Francijos ir Alžyro tremtinės valdžios derybos, kurios prasidės balandžio 7, nebus taip lengvos. Jau dabar matyti nemažai kliūčių.

Iš vienos pusės, premjero pareiškimas, kad Alžyras gali būti padalintas, jeigu nubalsuotų atsiskirti nuo Francijos, rodo Francijos svyravimą. Prie to, matyti sąmoningai, Francijoje leidžiami gandai, kad bus ieškoma ryšių su kitomis tendencijomis Alžyre. Kitaip sakant, norima duoti suprasti, kad francūzai gali derėtis su kitais, o ne vien su Alžyro tremtine vyriausybe. Tas erzina Alžyro lyde-

rius ir jie gali pareikalauti iš francūzų aiškesnės kalbos, kuri būtų visiems suprantama. Francūzai, tačiau, dar nenori kalbėti visai atvirai, nors sutinka derėtis.

SEATO konferencijoje Bengoke nebuvo vienybės. Pasiskelbtas komunikatas mažai ką pasako. Sakoma, kad nekurios dalyvės, ypač Francija, nepritarė amerikiečių reikalavimui siųsti karines jėgas į Laosą.

Eina gandai, kad JAV pasiuntusios vienos perspėjimą Tarybų Sąjungai, kadangi bendras tarimas nepatenkinęs amerikiečių.

Tuo tarpu amerikiečių karinis laivynas su keliais orlaivianėšiais koncentruojasi prie Indokinijos.

Vakarų Vokietijoje esamos ruošiamos bylos prieš 1,000 nacių, kurie aktyviai dalyvavo žydų ir kitų civilinių žmonių žudyme.

Visi jie tyrinėjami, renkama medžiaga. Prieš 150 nacių bylos baigiamos ruošti.

Manoma, kad laike Eichmano bylos bus iškelta nemažai jo talkininkų.

Apie Laosą

Atrodo, kad Jungtinės Valstijos, Tarybų Sąjunga ir kitos suinteresuotos valstybės sutiks tartis dėl Laosos klausimo sutvarkymo. Bet kaip jos išriš šį klausimą, tai kitas dalykas.

Prezidentas Kennedys sako, kad Jungtinės Valstijos nori Laosą tikrai neutralios vyriausybės, o ne šaltojo karo įrankio. Bet kokia valdžia gali būti tikrai neutrali?

Laosoj, kaip ir daugelyje kitų šalių Azijoje ir Afrikoje, vyksta revoliucija. Socialinė revoliucija. Tenai eina karas tarp karaliaus ir jo sėbrų ir liaudies. Amerikiečiai sukišo tenai virš \$300,000,000, kad padėtų laimėti monarchistams. Aišku, liaudies pusė ieško paramos ten, kur ji gali gauti.

Daleiskime, kad Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga susitaria dėl Laosos. Ji turi būti tikrai neutrali. Bet tas juk dar nepašalinis vidujinės kovos. Ir jeigu viduje eis kova, tai amerikiečiai šauks, kad Tarybų Sąjunga kišasi.

Pietiniame Vietname prie valdžios stovi Amerikos draugai. Bet tenai eina grumtynės tarp dešinės ir kairės. Jeigu ne Amerikos pagalba, dešinieji ilgai nesilaikytų.

Bėda pasaulyje tame, kad Jungtinių Valstijų kapitalistai visur stengiasi palaikyti liaudies išnaudotojus, reakcinius elementus

Pastabos

Leono Prūseikos mirtis yra didelis smūgis ir Kanados pažangiems lietuviams, kaip ir amerikiečiams.

Nors L. Prūseikai neteko atsilankyti į Kanadą dėl reikiamų dokumentų stokos, tačiau nerasime nė vieno skaitančio Kanadoje lietuvių, kuris jo nežinotų iš jo raštų, iš jo politinės veiklos.

Jis yra užsitarnavęs didelę kanadiečių lietuvių pagarbą. LLD nariai jį gerbė ir mylėjo, kaip draugą, kaip veikėją.

•
Leonas Prūseika buvo didelis ir Liaudies Balso draugas.

Man asmeniškai teko su juo susitikti keletą kartų, lankantis Jungtinėse Valstijose Liaudies Balso bei organizaciniais reikalais.

Susitikęs, jis draugiškai spausdavo ranką ir vis teiraudavosi apie Liaudies Balso, jo darbuotojus ir bendrai apie visus kanadiečius. Rūpinosi apie laikraščio ekonominę padėtį ir visada padėdavo dėl jo pasidarbuoti.

• O Prūseiką gavęs talkon, žinai, kad tuščiomis neparvažiuosi.

• Gilų įspūdį jis padarydavo savo kalbomis. Tai buvo puikus oratorius. Jis kalbėdavo nuoširdžiai, taikliai ir staciai. Taip ir jauti, kad kalbėtojas yra tavo draugas, darbo žmonių draugas. Iš tokio žmogaus galima daug ko pasimokyti.

Ne veltui jį žmonės mylėjo.

Jį susitikti man teko karo metais. Tada jis buvo viduramžis žmogus. Labai aktyvus, energingas, geros nuotaikos.

Tokį jį ir dabar atsimenu.

• Gamta yra per daug žiauriai sutvarkius, kad ir geriems žmonėms reikia pasenti ir mirti.

• Mes, kanadiečiai, o ypačingai Literatūros Draugijos nariai, daug kartų dar minėsim draugo Leono Prūseikos vardą, nes jis nėra atskiriamas nuo mūsų organizacijos vardo, nuo jos tikslų. Jo palikimas mums yra didelis.

Ir visados jį minėsim su draugiška pagarbą.

Draugo Prūseikos veikimas už darbo žmonių švietimą ateitį, už taiką, tegu visados mums būna gyvu pavyzdžiu!

Z. Janauskas

Toby Robins, Kanados radio ir televizijos žvaigždė, dalyvė programoje "Front Page Challenge". Ji pradėjo veikti meno srityje būdama labai jauna. Būdama 15 metų buvo jau žymi New Play Society Toronte aktorė. Ateinančią vasarą ji vaidins Stratforde.

Ką Kiti Rašo

Jei neklausys, skaldys!

Tuoj Sveicarijoje prasidės Francūzijos ir Alžyro vyriausybės pasitarimai - konferencija. Ten bus svarstytas karo baigimas Alžyre, taigi paties Alžyro ateitis.

Alžyre karas verda jau per šešetą metų. Alžyro partijotai, Alžyro liaudies ryžtingai kovoja už nepriklausomybę, už savo tautinę laisvę. Bet Francūzijos valdovai vis atsisako alžyriečių reikalavimus patenkinti.

Alžyriečiai turi suorganizavę savo laikinąją vyriausybę, kuri veikia Tunisiijoje. Su šia vyriausybe Francūzijos vyriausybė dabar rengiasi pradėti derybas.

Bet štai ką Francūzijos premjeras Michel Debre "atsargiai" pasakė: Jei Alžyras vis reikalaus visiško nuo Francūzijos atsisakymo, tai Francūzija tą kraštą perskels į dvi dalis!..

Vadinasi, Paryžiaus valdžia atsisakysianti suteikti Alžyriui pilną apsisprendimo teisę. O jeigu jis vis reikalaus pilnos nepriklausomybės, tuomet nuo Alžyro Francūzija atplės tą dalį, kur daugiau francūzų kolonistų gyvena: vadinasi, suskaldys.

Imperialistai - kolonistai visur taip daro. Anglai suskaldė Indiją, francūzai ir jų talkininkai - Vietnamą, Belgai ir jų talkininkai dabar skaldo Kongą, o francū-

zai kolonistai numato suskaldyti Alžyrą.

Skaldyk ir valdyk! Toks kolonistų šūkis. Bet ar francūzams pavyks tai padaryti Alžyre, liekasi palaukti ir pamatyti.

— Laisvė

Geras žingsnis

Prezidentas J. F. Kennedy penktadienį įsakė tuojuo sulaukyti ligi šiol valdžios vestą sulaukinėti "komunistinę propagandą, paštu siunčiamą šion šalin iš užsienio".

Tai yra naikinimas cenzūros vestos keturių valdžios departamentų. Suprantama, peržiūrėti ir sulaukinėti buvo laikraščiai daugiausia iš Tarybų Sąjungos, kiek mažiau iš liaudies respublikų.

Gaudami Vilniaus "Tiesą", Lietuvos Komunistų partijos laikraštį, visuomet rasdavom įdėtą spausdintą lapelį, kuris sako, kad kopija šio laikraščio randasi justicijos departamente, ar kitam departamente, ir kad laikraštis skaitomas komunistine propaganda.

Tai buvo bereikalingas darbas. Niekam nėra paslaptis, kad valdžios departamentai gauna komunistinius laikraščius, neigi paslaptis, kad cenzūra veikia. Tas lapukas dedamas gal bauginimui skaitančiųjų, bet ir to tikslo jis neatsiekia. Iki JAV konstituciniai procesai nesuspėduoti ar nepanaikinti,

visi šios šalies gyventojai turi teisę skaityti ką jie nori — ar tai būtų propaganda ir grynos informacijos.

Apskaičiuojama, kad nuo 1948 metų vien JAV paštas sulaikė nemažiau 15,000,000 egz. laikraščių, žurnalų ir knygų. Kiek kiti trys departamentai — neskelbiama.

Prieš tai protestavo daugybė žmonių ir neradikalų. Mokslininkai, švietėjai, kuriems naudinga skaityti TSRS žurnalai, nes juose telpa nauji moksliniai atsitikimai, kuriais tarybiečiai geriausia pasižymi, irgi reikalavo liautis cenzūravus TSRS leidinius.

Prezidentas Kennedy padarė labai gerą žingsnį sulaukydamas tai. Tatai veda prie geresnių santykių.

— Vilnis

Viskas keičiasi

Reikia tik pagalvoti! Kiek daug prirašyta, kiek daug prikaltėta, kiek daug pripelėta pikty rodžių prieš Kinijos Liaudies Respubliką. Ir kokios to viso pasekmės? Kaip praneša Gallup Institutas, 53 procentai amerikiečių pasisako už Kinijos Liaudies Respublikos priėmimą į Jungtines Tautas. Per keliolika metų vėsta propaganda prieš Kiniją beveik nieko nelaimėjo.

Tokia, mat, jau istorijos dialektika. Viskas pasaulyje keičiasi. Kas sena nyksta, kas nauja vystosi. Ir niekas tam negali pastoti kelio.

Lietuvių tauta taip pat žygiuoja nauju keliu. Jos kultūrai, mokslui, ekonomikai vystytis sąlygos susidarė neribotos. Nelaimingi tie, kurie to nesupranta ir vis dar galvoja grįžti buržuazinėn Lietuvon.

— S. J. Jokubka

Kunigai su samdytojais

Pabėgę iš Kubos dipukai sudaro svarbią problemą Floridos darbininkams. Miami mieste ypač jų nemažai. Na, ir kai darbininkai kur nors išėina kovon už algų pakėlimą, darbo sąlygų pagerinimą, paskelbia streiką, darbdaviai tarp kubiečių dipukų gauna rekrutų streikams laužyti.

Tai pripažįsta Amalgameitų siuvėjų unija ir kitos unijos, kad kubiečiai dipukai apsunkena darbininkams kovą.

Unijos dabar pradėjo smarkiau veikti tarp ispaniškai kalbančių darbininkų, kad juos supažindintų su unijiniu veikimu.

Ivairių religinių sektų kunigužiai, kaip ir lietuviškių, kiekvienai progai pasitaisius, ypač darbininkų kovose, paduoda ranką darbdaviams.

Nacionalinio Fabrikantų susivienijimo leidžiamas laik

ŠYPSENO

Jos nelaimė

"Ar tu tikra, kad tu išlaikysi paslaptį?" klausia draugė, norėdama pasakyti jai ką tai įdomaus.

"Taip, aš galiu išlaikyti paslaptį, bet mano nelaimė tame, kad visuomet man pasitaiko tokios, kurios neišlaiko paslapties".

—
Mylėk ir priešą

"Petrai", tarė klebonas, "degtinė yra didžiausias tavo priešas".

"Bet, tėve, juk tik praėjusį sekmadienį sakei, kad reikia mylėti savo priešus".

—
Jeigu nebūtų tėvas

Berniukas klausinėjo motiną, iš kur jis atsirado.

"Tėvelis padėjo sėklą", atsakė motina.

"O iš kur atsirado mano sesutė?" vėl klausia vaikas.

"Tėvelis padėjo sėklą", vėl atsako motina.

Vaikas išbėgo laukan ir atsinešė porą sėklų, kurias pakiso po divonu. Ant rytojaus, pakėlęs divoną, pamatė dvi skruzdėles bėgant.

"Jeigu aš nebūčiau jūsų tėvas, tuojaus sumindžiučiau", pareiškė vaikas.

raštis "NAM NEWS" antai parašė, kad per pastaruosius ketverius metus pramoniniai vadovai ir klerikalija palaikė artimus ryšius, sėkmingai bendradarbiavo.

Kiek patirta, mažai randame tokių kunigų, kurie padėtų darbininkams kovoti prieš darbdavius.

Neveltui bažnyčia moko: juo sunkesnis ant žemės kryželis, tuo mirusiam lengviau papulti į dangišką rojų. Bet kunigužiai dangiško rojaus bijosi ir ant žemės sunkaus kryželio nenori nešti. Jiems naudingiau bendrai su darbdaviais darbuotis.

— J. Gasiūnas

Afrikiečiai Kovos Prieš "Taikos Korpusus"

KAIRAS. — Čia užsibaigė Afrikos tautų konferencijos darbai. Konferencijoje dalyvavo daugiau kaip 50 politinių ir kultūrinių organizacijų atstovai iš 34 Afrikos šalių ir teritorijų.

Uždaroje konferencija sesijoje priimta ugninga rezoliucija nukreipta prieš Amerikoje organizuojamus "taikos korpusus". Be kita ko rezoliucijoje pabrėžiama, kad "taikos korpusai" organizuojami tikslu atgauti ir ekonominei valdyti sukilusių prieš imperialistus Afriką.

Kaip Visa Tai Buvo

Pasakoja Kapitonas Kongas Le

“Unita” išspausdino pasikalbėjimą su kapitonu Kongu Le. Jis papasakojo, kaip buvo įvykdytas valstybinis perversmas Laose, kaip buvo nuversta reakcinė klika. Kongas Le papasakojo:

Mūsų batalionas buvo Laoso armijos smogiamoji dalis. Jis buvo sudarytas, turint du tikslus: kovoti prieš Patet Lao, likviduoti jį ir sudaryti pirmą tvirtą bazę Laosu įstoti į SEATO. Amerikiečiai griežtai ir betarpiškai patys kontroliavo visas Laoso armijos dalis, bet mes buvome numylėtiniai. Užtekdavo mums tik paprašyti ginklų, amunicijos, pinigų, ir mums duodavo visa, ko reikėjo, ir netgi tai, ko nereikėjo. Mane pasiuntė į Filipinus, kur aš mokiausi specialiuose kursuose. Kitus karininkus ir kareivius siuntė į Malają, kur jie mokėsi kituose specialiuose kursuose. Aš ir mano kareiviai nuolat būdavome džunglėse, medžiogavome Patet Lao kareivius...

Mes persekiodavome juos. — tęsė kapitonas Le. — tačiau be jokio šūvio. Mums jau seniai atsivėrė akys — aš, kapitonas Kasena ir daugelis mano žmonių matėme vyriausybės charakterį, jos ir amerikiečių politikos tikslus. Dar 1954 metais buvo sudaryti Zenevos susitarimai, numatantieji taikaus neutralaus Laoso sukūrimą. Kodėl šie susitarimai nebuvo įgyvendinami? Kodėl vyko karas tarp laosiečių, pilietinis karas, kuris galėjo tęstis iki begalybės ir iš kurio nebuvo jokios išeities? Kalbėjo, kad amerikiečiai mums padeda. Tačiau liaudis nematė nė vieno cento iš tų visų dolerių, kurie buvo perduoti mūsų šaliai.

Tie, kurie užėmė aukštą padėtį, — toliau sakė Kongas Le, — ministrai, bizniečiai, spekuliantai, aukšti karininkai, — tiek ir teveikė, kad važinėjo ištaigingais automobiliais, lankė dansingus, lėbavo su moterimis ir švais-tė pinigus, kurie plūdo iš visų pusių. Jie švais-tė valstybės pinigus, o iš tikrųjų — liaudies pinigus. Argi mes galėjome tokiais sąlygoimis kovoti prieš Patet Lao, kuris, kaip ir mes, siekė nacionalinės vienybės, taikos ir garbingumo?

Štai kodėl vieną gražią dieną, tuo metu, kai mes persekiuojome antrą Patet Lao batalioną, aš pagalvojau: „Nė mot kovoju prieš Patet Lao, ar neprisijungti man prie jų, kad galėtume kartu kovoti prieš vyriausybę. Tačiau aš ir Kasena ir aš, su-

pratome, kad tai būtų ne geriausias sprendimas: mes tikrai sustiprintume opoziciją, neišsprędami problemos iš esmės. Būtų geriau, jeigu mes grįžome į Vientianą paruoštume valstybinį perversmą ir tuo pačiu problema spręstume iš esmės.

Patogi proga pasitaikė, kai mano batalionui buvo įsakyta įvykdyti naują operaciją prieš Patet Lao rajone, kuris yra keliasdešimt kilometrų į šiaurę nuo Vientiano. Operacija buvo paskirta rugpiūčio 8 dieną. Tą dieną mes turėjome palikti sostinę ir keliauti į operacijos rajoną. Tada aš pasakiau savo viršininkams, kad jeigu mes išeisime dieną, Patet Lao ryšininkai mus pastebės ir laiku praneš priešui. Aš pridūriau, kad tokiu atveju operacija sužlugdys dar neprasidėjus. Aš pasiūliau operaciją pradėti rugpiūčio 9 d. naktį, trečią valandą, kada visas Vientianas miegos. Mano pasiūlymas buvo priimtas. Aš taip pat pareikalavau šarvuotųjų, ir juos man davė.

Tokiu būdu, trečią valandą nakties mes pradėjome vykdyti operaciją, bet kokią — žinojome tik mes. Mes užėmėme visus svarbiausius Vientiano punktus, karinius štabus, sandėlius, radijo sto-

tį, bankus, aerodromą; kryžkeles mes blokvome šarvuotais, kurių vairuotojai nieko nežinojo apie perversmą ir nustebę klausinėjo, kodėl nežygiuojame toliau. Mes jiems pasakėme: “Karas baigtas. Dabar vyksta karas prieš aukštuosius karininkus, prieš korupciją”. Tada jie taip pat prisijungė prie mūsų.

Visa kita, rašo korespondentas, visiems žinoma: Suvanos Fumos vadovaujama vyriausybė, susitarimas su Patet Lao, Fumio Nosavano maištas, tarybinio pasiuntinio atvykimas; Kongo Le parašutiniai kaip proga įvykdyti masinį šuolį su parašutu, ir už šią neleistą demonstraciją kapitonas Le buvo areštuotas 15 parų. “Man teko, — sako Kongas Le, — 15 dienų sėdėti užrakintam savo kabinete. Bet aš dirbau visą tą laiką. Ko jūs norite? Tokia tvarka... Bet aš dar norėčiau pasakyti, kad Amerikos pasiuntinybės atašė aplankė mane ir paklausė, kodėl mes nevykdėme tokio pat masinio šuolio su parašutu Parsonso garbei, kai jis atvyko į Laosą. Aš jam atsakiau: “Mano kareiviai nemėgsta amerikiečių, nes jūs karą kurstytojate. Jūs mums pasakojote, kad rusai nieko neturi, kad jie neturi gerų drabužių, neturi lėktuvų, kad jie absoliučiai nicks neturi. Ir štai mano kareiviai mato, kad iš tikrųjų yra kitaip, ir jiems malonu juos matyti...”

Ir Kapitalistai

Mūsų veiksniams pavojai vaidenasi visur. Kurį laiką raštį paimsi į rankas, vis matysi visokias raudas ir dėjones. Darbininke už kovo 21 skundžiamasi ir kapitalistais, kurie padeda komunistams. Tik pasiskaitykite:

“Enrico Mattei — italis. Jis laikomas Italijoje naftos karaliumi. Savo ūkine įtaka užkulisuose jis turįs daug reikšmės ir Italijos politikai su užsieniais. Paskutiniu metu jis užsimojęs megzti didelius biznius su Sovietais. Su jais projektuojas nutiesti vamzdžius iš pietų Rusijos į šiaurės Italiją — per visą pusę Europos. Vamzdžiais tekėsianti rusiška nafta. Pigi nafta. Ji aprūpinsianti Europą, išstumdama Amerikos naftą.

“Tai padidintų Mattei kapitalus. Sovietai džiaugtųsi padidinę ir savo politinį svorį. Sąmoningai ar nesąmoningai — vertina Die Weltwoche — Mattei virsta Maskvos talkininku. Tačiau kas jam galės prikaišioti, kad jis, kapitalistas ir demokratas, varo biznį su komunistais. Amerikos multimilijonierius Eaton seniai bendra-

darbiauja. Amerikos ir kiti kapitalistai seniai investuoja savo kapitalus Sovietų Sąjungos ūkiniam gyvenimui pastatyti ant kojų. Kai kurie ir filosofuoja: pakilęs standartas, ūkinė gerovė Sovietuose atitrauks jos piliečius nuo komunizmo...

“Ana teorija tik pasiteisinimas, o iš tikrųjų, tai giminytės traukia: Vakarų kapitalistas nori bendradarbiauti su Rytų kapitalistu, nors vienas yra privatinio, antras valstybinio kapitalizmo atstovas”.

Ir tas dar ne viskas. Toliau Darbininkas porina:

“Italijos demokratų dalis sparčiai suka į komunistus ir vidaus politikoje. Ir vėl sau pavyzdžiu jie nurodinėja Ameriką. Tik perėmė Kennedy valdžią, italų kairiojo sparno demokratai — toki kaip La Piras, Carandinis, Reales — ėmė argumentuoti: “Kennedy yra katalikas ir kairysis politikas; jis atstovauja daugiau ar mažiau panašiom pažiurom kaip mūsų kairieji krikščionys demokratai; taigi Italijai yra laikas užsienio ir vidaus politikoje prisidėti prie naujos

Juokdariai ar?

Eisenhoweras, Trumanas, Foster Dulles ir Kennedys, didžiojo kapitalo atstovai, yra stambiausi ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio kapitalistų interesų gynėjai. Rodos tik kvailys ir dar nebent koks kvailys galėtų tarti juos esant “komunistais”. Bet Jungtinėse Valstijose yra žmonių, kurie laiko juos ne tik prokomunistais, bet ir komunistiniais sąmoks lininkais. Sakysite, kad aš juokus krečiu. Išrodo taip, bet tikrenybėje taip nėra.

Toronto Daily Star praėjusios savaitės ketvirtadienio laidoj įdėjo savo korespondento Washingtono, Marquis Childs, straipsnį tuo klausimu. Apie tą pat reikalą rašo iš New Yorko laikraščio korespondentas Barbara Budschu. Ir ne kokius juokus kirsdami, o labai rimtai.

“Kaip pavojingi šios šalies gerovėi ir Amerikos pozicijai kaip laisvojo pasaulio lyderiai dešinieji radikalai?”

Ieškodamas atsakymo į šį klausimą, Childs sako:

“Tam tikru atžvilgiu šie kraštutinės dešinės radikalai beveik panašūs į fanatiškus Voldetijos ir Italijos griovėjus, kurie įsteigė nacizmą ir fašizmą. Jie dažnai būna susijungę su Baltųjų Piliiečių komitetais, įrodinėjančiais integraciją su komunizmu. Ir kraštutiniame gale spektro jie yra vieši antisemitai, dažnai propagandiniuos lapelius primenantį žydų-komunistų sąmokslo”.

“Keli metai atgal”, tęsia Childs, “būtų buvę praleidžiama kaip kita manifestacija, kaip Teodoras Rooseveltas labai teisingai pavadino, lunatiškų spurgų”. Kitais žodžiais tariant, tam tikrų žmonių kildėjimas.

“Bet pasirodžius John Birch draugijai”, sako korespondentas, “ir jai įsibrokrypties ir pasukti į kairę”.

“Tai nėra tik žodžiai. Vidaus politikoje vienas iš ‘sukimo į kairę’ ženklų buvo savivaldybių tarybų sudarymas Milane, Florencijoje, Genujoje. Ten susitarė krikščionys demokratai su kairiaisiais Neni (Stalino laureatas) socialistais. Tuo pačiu keliu dabar eina Sicilijos provincijos tarybos sudarymas. Šia kryptimi einant toliau turėtų būti naujas žingsnis — įsileisti Nenni socialistus, taigi faktiškai ir komunistus, į valstybės vyriausybę”.

Čia, žinoma, nieko keista nėra. Tai paprastas sugyvenimas, bet Darbininko plauko politikieriams baisus reiš-

kus į politiką, negalima taip lengvai praleisti pro pirštus. Įkurta Roberto Welcho, buvusio Massachusetts saldainių fabrikančio, Bircho draugija sakosi turinti arti šimto tūkstančių narių su skyriais didžiojoje valstijų ir siekianti milijono duokles mokančių narių”. Vyras moką po \$24.00 į metus, o moterys po \$12.00. Nariai pasižadą laikytis Welcho nustatytos disciplinos ir daugelis šios draugijos operacijų esančios slaptos.

Welcho slaptai paskleista knyga, The Politician, esanti labai panaši į Hitlerio Mein Kampf. Dabar ta knyga nebeplatinama, nes net ir nekurie nariai išsigandę jos.

Childs rašo:

“Jis vadina kiekvieną prezidentą, pradedant Franklinu Rooseveltu, komunistais. Apie brolius Eisenhowerus jis rašo:

“Kai aš, irgi, manau, kad Miltonas Eisenhoweras yra komunistas ir buvo komunistu per 30 metų, ši opinija yra paremta vyriausiai ant bendrą jo elgesio aplinkybių.

“Bet mano tvirtas įsitikinimas, kad Dwight Eisenhower ir atsidavęs, sąmoningas komunistinio sąmokslo agentas, yra paremtas susitvenkusie nuodugnna medžiaga, kuri taip aiški ir tikra, kad išrodo, jog negali būti jokios abejonės”.

Toliau Childs rašo, kad Welchas komunistais laiko velionį John Foster Dulles, dabartinį žvalgybos viršininką Allen Dulles, taipgi daugelį kitų. Jų tarpe yra ir prezidentas Kennedys, vyriausias teisėjas Earl Warren, buvęs prezidentas H. S. Truman. Kennedys esąs “amoralus”.

Iš paviršiaus žiūrint, atrodo, kad tai juokdary darbas. Bet taip nėra. Tai rimtas dalykas. Bircho draugiją sudaro ne kokie juokdariai, o plačiai žinomi ir įtakingi asmenys. Pavyzdžiui, buvę Nacionalės Pramoninkų Asociacijos prezidentai William J. Grede, Cola G. Parker ir Ernest G. Swoger; S. Braden, buvęs JAV ambasadorius; T. C. Andrews, kandidatas į prezidentus; C. Manior, buvęs Notre Dame galva; M. T. Phelps, buvęs Arizonos aukščiausio teismo vyriausias teisėjas; pulk. L. E. Bunker, buvęs generolo MacArthuro asmeninis adjutantas; generolas Charles B. Stone, buvęs 14-tos Oro Jėgos komandierius. Tai tik keletas lyderių.

Ko ši organizacija siekia?

Pažangieji Lietuviai Neteko Žymaus Visuomenininko

Po ilgos ir sunkios ligos, penktadienį devintą valandą ryte, mirė ilgametis pažangių Amerikos lietuvių darbuotojas, laikraščio "Vilnius" redaktorius Leonas Prūseika. Mirė neseniai grįžęs iš ligoninės drg. L. Jonikų namuose, kur jis pastaruoju metu gyveno slaugomas drg. A. Jonikienės.

Velionį Leoną Prūseiką užkamavo nelaboji vėžio liga. Greta to, jį kamavo cukrinė liga ir plaučių sukrikimas. Ligonio patalė išgulėjo daugiau kaip trejus metus. Bet dėka nepaprastai jo energijai, nors ir ligoniū būdamas laikraščiu rašė veik iki paskutinės gyvenimo dienos.

Leonas Prūseika — Albertas Vabalas gimė 1887 m. lapkričio 10 d. Daugelaičių kaime, Virbalio valsčiuje (dabar Kybartų rajonas). Jo tėvai — Juozas ir Marijona Vabalai — buvo pasiturinti ūkininkai ir gan pažangūs.

1907 metais baigė Liepojaus gimnaziją ir tais pačiais metais įstojo į Peterburgo universitetą — teisių fakultetą. Po dviejų metų studijų universitete buvo areštuotas už revoliucinį veikimą ir ištremtas Sibiran. Pabėgęs iš Sibiro 1911 metais atvyko Amerikon.

Leonas Prūseika, kaip laikraštinkas pradėjo reikštis dar tebesimokindamas Liepojaus gimnazijoje. Pirmieji jo straipsniai pasirodė "Lietuvos žiniuose" 1904-1905 metais. Amerikoje laikraštinko darbą pradėjo dirbti "Laisvėje" 1912 metais.

Be laikraštinko darbo Leonas Prūseika yra parašęs visą eilę knygų. Paskutinė jo knyga "Atsiminimai ir dabartis" praėjusiais metais buvo išleista Lietuvoje. Be eilės vertimų Leonas Prūseika išvertė "Socializmo istoriją Amerikoje".

Pažangių Amerikos lietuvių tarpe Leono Prūseikos nudirbti darbai neįkainuojami. Jis įkūrė Lietuvių Literatūros Draugiją, priklausė

Leonas Prūseika

prie įvairių organizacijų ir aktyviai jose veikė. Jis palaikė savo vardą Amerikos lietuvių istorijoje neišdildomą. Su Leono Prūseikos mirtimi pažangieji Amerikos lietuvių neteko nepavalduojamo visuomenininko, laikraštinko, kalbėtojo, draugo ir prieteliaus.

(Vilnis)

Draugo Leono Prūseikos Netekus

Su mirtimi draugo Leno Prūseikos mūsų didžioji Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija neteko savo sumanytojo ir įkūrėjo. Joks kitas asmuo neįdėjo tiek pastangų ir energijos į išauginimą mūsų Draugijos masine Amerikos lietuvių apšvietos ir kultūros organizacija. Jis dirbo ir siejo josi jos stiprinimu, jos likimu, jos ateitimi. Gyvas būdamas Leonas išnaudodavo kiekvieną progelę kalbinimui ir įrašymui naujų narių į Draugiją.

Leonas mirė didžiausias, skaudžiausias mūsų LLD nuostolis. Jį mes ilgai jausime. Bet neužtenka tik su giliausia širdperša liūdėti prie draugo kapo. Draugas Prūseika to nenorėtų. Geriausias mūsų jam paminklas bus tęsimas jo darbų.

nuolatinis rūpinimasis mūsų organizacijos ir pažangiosios spaudos stiprinimu. Todėl dar kiekiaug suglauksime LLD gretas.

Šio giliausio liūdesio valandoje mes krepiamės į visus pažangiosios spaudos skaitytojus ir visus susipratusius lietuvius, dėl vienos ar kitos priežasties dar nepriklausančius prie mūsų organizacijos: pagerbimui ir atminčiai mūsų tauraus veikėjo ir didžio kovotojo stokite į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją!

Leono Prūseikos gyvųjų tarpe nebėra, bet jo kovingos pažangios idėjos, per tiek daug metų taip energingai puoselėtos, niekadoms neužges, jo dideli darbo žmonių gerovei nudirbti darbai niekadoms nebus pamiršti.

ALLD Centralinis Komitetas

Iš KLLD Centro

Naujienu

Jūsų organizacijos Centro Komitetas gali "pasigirti", kad jis išleido kanadiečių poeto Palantos eilėraščių rinkinėlį. Knygutė jau gatava ir bus išsiuntinėta kuopoms po keletą dėl platinimo. Knygutė yra 80 puslapių, telpa 74 eilėraščiai. Kaina 75 centai. Jei kas užsisakys 10 ar daugiau, gaus už 50 centų.

Mūsų kaimynai amerikiečiai kviečiami taipgi užsiskirti šios knygutės. Gera proga supažindinti amerikiečius su kanadiečio poeto kūryba. Telpa gražių eilėraščių. Verta nariams įsigyti juos ir perskaityti.

Dvi knygos

Gavome žinią iš ALLD Centro Komiteto, kad jis ir šiemet duos nariams po dvi knygas. Žinoma, tiems, kurie bus užsimokėję duokles. Mes gauname tas pačias knygas, kaip ir amerikiečiai.

Taigi, kuopų valdybos pasistenkite išrinkti duokles, kurie dar nesumokėję. Ir nariams reiktų persitikrinti, ar duoklės sumokėtos. Valdybų nariams ne visada patogus susitikti su kiekvienu.

Dėl šviesos

Šviesa, kuri siunčiama tiems nariams, kurie moka pilnas duokles, dažnai nepasiekia nario, kadangi pamiršta pranešti šviesos administracijai naują antrašą, kada persikelia kiton vieton.

Mums atrodo, kad nariai labai lengvai gali tuomi pasirūpinti. Šviesos telpa gražių raštų, poezijos, tad nariai turėtų stengtis, kad ji visuomet lankytų jų namus.

Dar apie knygyną
Centras turime gausu kny-

gyną. Puikiausių romanų, apysakų ir kitokio pasiskaitymo. Ir tomis knygomis gali kiekvienas narys ar ne narys pasinaudoti. Sąlygos telpa prie skelbimo; tad čia neminėsimė.

Ypač vasaros metu, išeinant atostogų, reikia pasirūpinti knygų, kad naudingai laiką praleidus. "Kas skaito ir rašo; tas duonos neprarado"; sako patarlė. Gal ne visai taip. Bet kas skaito, tas daugiau žino ir jis visame kame būna išmintingesnis.

J. Yla

KLLD CK Sek.

Išsiskyrė iš Gyvųjų

WATERBURY, Conn. — Po sunkios ir skaudžios ligos mirė draugė Helena Buzienė, po tėvais Laukaičiūtė. Kilusi iš Lietuvos, Vilniaus apylinkės.

Dar jauna būdama atvyko į šią šalį, į Scrantoną, Pa. Už kiek laiko susitiko su Juozu Buza ir apsigyveno. Susilaukė 3 dukterų ir vieno sūnaus.

Mirus jos gyvenimo draugui Juozui Buzai prieš 20 metų, atvyko į Waterburį ir apsigyveno kartu su dukterimis. Karo metu biskip dirbo dirbtuvėj. Vėliaus gavo darbą Witby High School valgykloj, kur išdirbo 17 metų, kol susirgo.

Mirė kovo 24 dieną, palikdama liūdesyje dukteris, sūnų Antaną Bužą ir šešis anūkus, tris brolius ir tris seseris Lietuvoje. Amžiumi dar nebuvo labai sena, galėjo gyventi. Jos palaikai išvežti kovo 27 į Scrantoną, kur jos vyras palaidotas.

Velionė skaitė Laisvę, priklausė prie LLD ir LDS. Lankydamo susirinkimus, parengimus ir juose dirbdavo, rėmė darbininkšką judėjimą pagal savo išgalę.

Netekome geros draugės, bet ką padarysi, taip gamtos patvarkyta.

J. Strižauskas

BANGKOKAS. — SEATO nusitarė, kad Laosos reikaluose "imsis tokių priemonių, kokių matys reikalo".

WATERBURY, CONN.

Mirus

Žyriam rašytojui ir veikėjui

VINCUI JAKŠCUI - SENAM VINCUI

Reiškiame nuoširdžią užuojautą jo dukrai ir kitiems giminėms.

J.L.D. 28-ta Kuopa

Čikagoj, Ill.

Mirus

Leonui Prūseikai

Mes širdingai apgailestaujame netekę tokio brangaus idėjos draugo ir veikėjo.

Reiškiame gilią užuojautą jo seserims Konstancijai Gavėnienei ir Elenai Puniškienei gyvenančiai Toronto mieste, Kanadoje, taipgi sesers Konstancijos dukrelei Birutei Šileikis ir jos šeimai; sesers Elenos dukrelėm Janinai ir Onutei Puniškaitėms ir visiems artimiesiems.

Jonas ir Ona Daukus

Birmingham, Mich., USA

Mirus

Leonui Prūseikai

Reiškiame gilią užuojautą jo seserims ir draugams.

L. L. D. 75 kp.

Miami, Florida.

WATERBURY, CONN.

Mirus

DRAUGEI HELENAI BUZIENEI

Reiškiame širdingą užuojautą liūdesio valandose jos sūnui, dukterims, anūkam ir visiems giminėms.

Stanislovaiciai, Strižauskai, Ulozai, Svinkunai, Raskauskai, Ciplijauskai, Dvilinskai, Danesevičiai, Vaitonai, P. Marozas, V. Krasnitskas, O. Bokas, J. Zalenckas, K. Zdanienė, A. Ablozienė, K. Jankeliūnienė, V. Jakubonis, J. J. Ynamaitis, B. Marcenionis.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

J. Bijūnienė (Verbylaitė) turėjo operaciją ant gerklės Generalėj Verduno ligoninėj. J. Jeseckas randasi Lachines Generalinėje ligoninėje, kur liga tirinama.

M. Nargelas susižeidė ranką darbvietėj, gydosi gydytojo priežiūroj.

L. Bernotienė gydosi namie gydytojo priežiūroj.

Linkiu visiems greitai pasveikti.

Lankėsi Montreale pas E. O. Streliaus Z. Liutkevičienė iš Tillsonburgo, Ontario. Pas C. A. Juškus — P. Garnelis.

Kaip atkirsdama "ultrapatriotais", kurie kaltina už nedarbą ateivius, imigracijos ministras E. Fairclough per Star laikraštį patiekė visuomenei žinių apie ateivius.

Nuo karo pabaigos atvykę Kanadon virš 2,000,000 ateivių, kurie sumoką valdžiai taksais \$200,000,000 į metus. Jie Kanadon atsivežę \$800,000,000. Ateiviai turį Kanados bankuos \$140,000,000 sutaupy, neskaitant to, ką jie turį investavę į biznį.

Pusė imigrantų atsivežę tiek turto, kad ne tik jiems užtenka, bet jie dar duoda didelę paspartį Kanados ekonomijai.

Majoras Drapeau gavęs užtvirtinimą iš provincialės vyriausybės, kad miesto rinkimuose būtų įvestos privalomos registracijos kortos su atvaizdu. Kortų išlaidas padengsiąs miestas.

Tuomi norima pastoti suktibėms kelią laike balsavimų. Iki šiol net ir mirusieji dalyvaudavo balsavimuose.

Prieš tai sukyla visi požeminiai raketieriai. Jie šaukia, kad tas suvaržys žmonių laisvę ir padės "komunizmui".

Miesto busų vairuotojai įteikė reikalavimą kompanijai, kad pakeltų algas 20 procentų, 40 valandų darbo savaitėj. Išdirbusiems 10 metų 3 savaičių apmokamų atostog ir kitų pagerinimų.

Dabar vairuotojai gauna \$1.91 į valandą.

Montrealo priemiestis Outremont suteikia balsavimo teisę renkant valdybą ir neturtingiems.

Montrealo priemiestyje Verdune praėjusiais metais buvo 569 gaisrai, per kuriuos buvo sunaikinta turto už \$409,100.

Montreale jokiai religijai neprigulintieji mokyklų taksų moka du kartus tiek, kiek

katalikai. Jų taksus pasiglemždavo katalikai, o neprigulmingų vaikai turi eiti į katalikiškas mokyklas ir mokytis religijos.

Dabar susitvėrė komitetas, į kurį įeina profesorių ir kitų intelektualų, kurie surinko virš 400 parašų, ir nori atidaryti Montreale mokyklą neprigulmingiems, kurioje nebūtų mokama jokios religijos.

Klausimas, ar provincialiai autoritetai duos leidimą.

Rusų caro Nikolajaus antrojo duktė Anastazija Romanoff areštuota už elgetavimą. Ji laikoma kalėjime, kadangi ji neturinti iš ko gyventi. Moteris yra 56 metų.

Yra abejojama, kad ji tikrai yra caro duktė.

Kvebeko seimelio narys Frank Hanley iškėlė viešumon, kad Montrealo bažnytinėse svetainėse alkoholis pardavinėjamas 6 dienas savaitėje. Esą parduodama daugiau svaigalų, negu kabaretuose.

Jeį tai tiesa, tai tikrai reikalingas antras Kristaus atėjimas.

Melrose Packers korporacijos darbininkai sustreikavo. Policija užpuolė ant pikieto linijos ir suareštavo.

United Packers unijos lyderiai kreipėsi į majorą su skundu, reikalaudami sulaukyti policijos puolimą ant streikių.

Naudingai Praleistas Popietis

MONTREAL. — Jau senai šios kolonijos pažangūs lietuviai buvo turėję tokį puikų, turiningą mitingą, koks atsibuvo kovo 26 d., kuris buvo susauktas LLD valdybos iniciatyva, kuriame dalyvavo gana gražus būrys aldiečių ir svečių (žinoma, galėjo būti ir daugiau).

Šis mitingas buvo susauktas prakalboms ir diskusijoms. Mitingo pirmininkas drg. J. Urbanavičius pirmiausiai perstatė drg. P. Šuplevičių, kuris davė papildomą pranešimą iš įgytų įspūdžių - patyrimo Lietuvoje, kurioje pereinamais metais lankėsi su grupe kanadiečių. Jis darė palyginimą, kokia buvo Lietuva buržuaziniiais laikais ir kokia didelė pažanga padaryta per tuos trumpus ir labai audringus tarybinius metus, visose gyvenimo srityse, o ypatingai mokslo, meno, kultūros, sveikatos, statybos ir kitose srityse. Kas jau atsiekta ir ko užsibrėžta atsiekti. Kalbėtojas savo kalbą parėmė ne tik tuo, ką jis ten savo akimis matė ir patyrė, bet jau spėjo susipažinti su gausia tarybiniais metais Lietuvoje išleista literatūra, su statistika, kur aiškiai parodo, koks didelis skirtumas tarp anos ir šios Lietuvos. Koki dideli laimėjimai at-

siekti dėl darbo žmonių gerovės. Kad daugiau pažinti dabartinę Lietuvą ir susipažinti su jos praeitimi, kalbėtojas ragino skaityti daugiau literatūros, kurios dabar gausiai išleidžiama Lietuvoje.

Po jo kalbos buvo visa eilė klausimų ir diskusijų.

Antruoju kalbėtoju buvo drg. J. Lesevičius, kuris pirmoj eilėj padarė pranešimą apie išvykstantį į savo gimtinę nuolatiniams apsigyvenimui šios draugijos ilgameitį narį — drg. J. Pelekauską. Kuopos vardu įteikė dovanėlę atminčiai ir palinkėjo sėkmingos kelionės ir laimingai isikurti Tėvynėje.

O drg. M. Gudas varde LLD narių prašė perduoti Lietuvos žmonėms geriausius linkėjimus.

Drg. J. Lesevičius taipgi padarė gana ilgą pranešimą politiniais ir organizaciniais klausimais, paliesdamas ir Lietuvos klausimą. Jo kalba buvo daugiausiai nukreipta į diskusijas ir kritiką. Tai buvo labai brandi kalba, nors kaip kam ir akis pasvilino. Daugiausiai teko tiems, kurie jaučiasi viską žiną geriau už kitus, numoja ranka ant bile kokio organizacinio-visuomeninio veikimo, nesistengia įgyti apšvietos, neskaitytą naudingų knygų, laik-

raščių, politiniai ir organizaciniai atsilieka. Tokiems yra sunku suprasti ir dabartinį tarybinį Lietuvos gyvenimą ir naują tarybinį gyvenimą jie sprendžia sulig gaunamų asmeninių laišku nuo savųjų ir pažįstamų. Jei laiškas geras — tarybinė santvarka gera, jei blogas — tarybinei santvarkai prašeikimas. Jei kas savo laiškuose nusiskundžia kokiomis menkais trūkumais, tai jau ten blogai, bet kad jau ten atlikti milžiniški darbai, kai kuriose gyvenimo srityse, dėl gerovės darbo žmogaus, tai prieš tai užsimerkia. Kaip lietuviška patarlė sako, kad: "Per medį nemato miško".

Plačią drg. J. Lesevičiaus kalbą būtų sunku čia visą atžymėti, tiek tik galiu pasakyti, kad visi jo paliesti klausimai ir kritika buvo labai vietoje. Juk iš tokių diskusijų, savikritikos mes mokinamės. O šiame mitinge kaip tik ir buvo labai daug pastabų, kritikos. Tiesa, kas turėjo mažiau kantrybės, tam atrodė, kad diskusijos nusitęsė per ilgai.

Labai pageidautina, kad LLD valdyba tokių susitikimų suruoštų dažniau, o tam yra galimybių, tik reikia noro.

Petrė

Iš KLLD Montrealo Kuopos Susirinkimo

MONTREAL. — Nėra lengva iškęsti nepareiškus mintį, kuri neišeina tau iš galvos. Tą mintį sukėlė man praėjusis Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Montrealo kuopos susirinkimas. Bandysiu išreikšti ją per laikraštį.

Galvojant tame susirinkime gavau vaizdą, kaip naudingas mūsų susibūrimas į organizaciją, kurioje galima plačiausiai išsiskirti visokiems klausimams, išsiaiškinti nesupratimus.

Mane tiesiog stebino draugo Šuplevičiaus aiškinimas dabartinio Lietuvos gyvenimo. Jeigu nepažinčiau žmogaus ir nežinočiau jo sąžiningumo, neprisisversčiau tikėti. Nors skaitau Laisvę ir Liaudies Balsą ir daug prisiskaitau apie Lietuvos pasikeitimą ir gyvenimo pagerėjimą, tačiau daug daugiau žmogų paveikia girdint kalbant. O matant tur būt dar geriau. Gį Šuplevičius turėjo progą matyti mūsų brangią tėvynę. Aš ne paklausti, o visa gerkle susukti norėjau: Iš kur mūsų biedna tėvynė tiek gavo, iš kur tos mokyklos, iš kur tie mokytojai, kada mūsų garbingoj Kanadoj dar šito viso trūksta?

Kaip šiandien atsimeu, kada kaimynų sūnus mokinosi į kunigus ir pirmam ka-

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRĄSTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, kilimus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Vic Stropus

White Rose Service Station

Naujai atidaryta Service Station
Gazolinas ir automobilių taisymas.

Lietuviams 10% nuolaida už taisymus.
Esu baigęs automobilių taisymo mokyklą — reikalui esant galiu parodyti pažymėjimą.

Maloniai kviečiame užvažiuoti pas mus.
Viktoras Strounas — Teofilus Subačius
9000 Pie IX Blvd. RA. 1-2347

Žiūrint Pirmyn

Praėjusią savaitę Shell kompanija minėjo 50 metų sukaktį. Shell kompanija, kaip mums yra gerai žinoma, parduoda gazoliną. Praėjusiais metais ji pardavė 34.358.000 bačkų gazolino.

Shell kompanija nėra didžiausia kompanija Kanadoje, kurios parduoda gazoliną. Ją yra kelios.

Kiek gazolino gaunama iš žemių per metus per visą pasaulį ir kiek jo sunaudojama? Ir gazolino sunaudojimas nuolatos didėja. Iš to paties aliejaus, kuris gaunamas iš žemių, gaminamas aliejus dėl šildymo namų ir daugelio kitų reikalų.

Kada toks didelis sunaudojimas aliejaus po visą pasaulį, klausimas kyla, ar spėja gamta atgaminti aliejaus šaltinius? Atrodo, kad su laiku bus išsemti visi šaltiniai ir gazolino bus sunku gauti.

Be abejonės, galima dabar pagaminti gazolino ir alie-

ruo užėjus buvo pertrauktas mokslas. Atėjęs pas mano mamą, sako: "Magdalena, leisk savo dukrą į Jurbarką mokytis. Ji tokia gabi". O mano biedna motina atsakė: "Antanai, mielai leiskiau, ale, vienas dalykas, reikia ganyti gyvulius, o antaras, tai neturi batų". Šių kelių eilučių nereikėjo įdėti, ale man visą gyvenimą neišeina iš minties.

Mums tikrai džiugu, kad mūsų broliams kasdieną gyvenimas gerėja.

Draugas Lesevičius irgi davė diskusinį pranešimą. Jis pabrėžė blogus reiškinius mūsų tarpe. Man rodos iš klausytojų, kurių buvo nemažai, gal ne vienas nepamanė, kad draugas Lesevičius šitą pasakė, o ano nepasakė. Mes esame Literatūros draugijos nariai, tai rodos apšvietos draugija, o mes jo būdamį turime išsireikšti dalykus, kad jie būtų mums aiškūs, o ne šnibždėti į ausį, kaip senos moterėlės.

Mums trūksta tokių susirinkimų. Reikia turėti dažniau tokius suėjimus. Mes turėtume kiek galint stengtis draugiškiau sugyventi. Tada galėtume daugiau nuveikti. Ir mes turėtume ieškoti daugiau draugiškumo su mūsų paskiau suvažiavusiais broliais ir sesėmis. Nepravardžiukime jų ir neteiskime jų visų. Jų yra gana daug brangių žmonių. O tai mūs broliai ir sesės lietuviai.

Meskim šalin senatvę ir apsileidimą. Šalin puikybę ir "kas aš". Mes garbingos draugijos nariai. Parodykim, kad esam verti pagarbos.

Petrė B.

jaus iš ko kita. Bet esant tokiam dideliui naudojimui, vargiai bus galima patenkinti visus poreikius.

Yra kitų gamtos šaltinių, kurie taipgi labai sparčiai išnaudojami, o jų atpildymas tur būt visai nevyksta. Paimkime, pavyzdžiui, geležies rūdą, varį, nikelį ir kitus kietus dalykus, anglį. Juk šie šaltiniai neatsipildo. Geležies kasyklos neatsipildo nauja medžiaga.

Laikui bėgant, mūsų žemės turtai, kurie buvo sudarę per milijonus metų, galų gale išsisems. Ypač taip neatsargiai, be jokio taupymo išnaudojami. Ir ką tada žmogus darys

Daug ką bus galima pakeisti. Daug ką bus galima pagaminti iš nuolatos augančios medžiagos, kaip medžio, grūdų ir t. t. Bet laikui bėgant žmogus nualins žemę taip, kad vargiai ji begalės patenkinti visus žmogaus reikalus.

Tiesa, yra tvirtinama, kad keliems tūkstančiams metų yra pakankamai visko. Bet ką reiškia keli tūkstančiai metų? Nedaug laiko praėjo nuo to laiko, kada žmogus pradėjo perdirbti įvairias medžiagas, bet ir tai jau kiek jis atėmė iš žemės. Juk dar visai neseniai žmogus negalėjo nieko perdirbti ir panaudoti savo reikalams. Jis gyveno tik tai tuo, ką gamta gatavai duodavo.

Kas bus už kelių šimtų ir kelių tūkstančių metų? Mes žinome, kad žmogaus poreikiai dabar auga labai smarkiai.

Vienas dalykas labai aiš-

kus: Žmogus turės daug ko išmokti, kad pasigaminus reikalingų dalykų iš medžiagų, kurių dar bus. Daug ko jam teks atsakyti, ką jis dabar lengvai gauna gamtoje.

Gydykimės Raudonaisiais Burokėliais

Daug žmonių, ypač vyresnio amžiaus, serga hipertenzija — padidintu kraujo spaudimu. Ši liga labai kamuoja žmogų, sumažina jo darbingumą, o kartais žmogų padaro ir visiškai nedarbingu. Sergančiajam hipertenzija labai skauda galva, organizmas suglemba. Ligonis darosi irzlus, viskuo nepatenkintas, jei liga užsitęsia, netenka net noro gyventi.

Įprastinis ambulatorinis-polikliniškas gydymas būna labai ilgas ir daugeliu atsitikimų neefektingas. O tuo tarpu mes turime veiksmingų vaistų. Tie vaistai — tai valgomieji burokėliai su spanguolėmis ir medumi. Paprastai šiuos produktus mes naudojame tik maistui. Bet medicina sako, kad, valgydami raudonusius burokėlius, apsisaugome nuo skorbuto ir kitų ligų. O spanguolių kiselius vartojamas, sergant dezinterija, gastritu ir kitomis ligomis, nes spanguolės turi baktericidinių savybių ir stimuliuoja kai kurių liaukų sekreciją. Medus lietuvių buvo vartojamas jau prieš 2.500 metų ne tik midui gaminti, bet ir vaistams nuo daugelio ligų. Šių dienų gydytojai medų rekomenduoja taip pat gydant įvairias li-

gas, nes jis turi labai daug įvairių žmogui reikalingų dalykų, kokių kituose maisto produktuose nėra arba yra per mažai. Todėl, vartojant šiuos tris produktus kartu, jie bus ne tik maistas, bet ir vaistai.

Minėtus produktus paruoškime taip:

1. Susmulkintų žalių raudonųjų burokėlių išspaustos sunkos — 1 stiklinė.
2. Spanguolių sunkos — 1 stiklinė.
3. Medaus — 0,5 kilogramo.

Viską gerai sumaišius, gerti po 100 gramų 3-4 kar-

tus per dieną arba dar geriau — 50 gramų 6-8 kartus į parą.

L. Kalinauskas

WASHINGTON. — Atstovų Buto vadinamas Ways and Means komitetas užgyrė prezidento Kenedžio įstatymo projektą dėl patobulinimo senatvės apdraudos įstatymo.

Be kita ko, numatoma leisti į pensiją ir vyrus 62 metų amžiaus, žinoma, su sumažinta pensija. Moterys 62 metų amžiaus jau prieš keletus metus pradėjo išeiti į pensiją.

Siuntiniai! iš Hamiltono

į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes juma patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

J. DOVYDAITIS

Stikliniai Balandžiai

Apysaka

(Tąsa)

Kristupas prislopino balsą ir, lyg didelę paslaptį atskleisdamas, paklausė:

— Ar tu nematei nepažįstamo vyro? Taip apie keturiasdešimt metų amžiaus. Aukštas, stiprus, labai plaučių pečių ir storo sprando, o galva mažytė, lyg pipiras ant keturkampės dėžės...

— Baisiai jau lengva įsidėmėti...

— Niekam nė žodelio. O pamatysi tokią gorilą, arba mums pranešk, arba pirmam milicininkui...

Kristupas man pašnibzdėjo ir kai kurias smulkmenas.

Stipruolis — buvęs cirko artistas. Arenos imtynininkas ir sunkumų kilnotojas. Jo raumenys geležiniai, o galva tikra mažytė ir tuščia. Didelis nusikaltėlis. Teistas ir baustas. Kalėjime jis susiuostė su kitu tokiu pat, kaip jis — buvusiu gestapo šnipu ir kriminaliniu nusikaltėliu. Vieną rytą jie, sargybinio lydimi, išėjo malkų piauči. Kilo pūga. Jiedu įvykdė tai, ką seniai buvo sugalvoję: puolė, pritrenkė sargybinį ir pabėgo. Gauta žinių, kad prieš kelias dienas abu bėgliai atklydo į šį miesto pakraštį. Reikia akylai stebėti.

Pasakojimas mane sudomino. Kristupas su savo draugais kažkur nuėjo, o aš ėmiau budriau žvalgytis.

Nė vieno panašaus! Juk tokį stipruolį tuoj atpažintum.

Tvirta Ranka

Apie dvyliką, kaip jau įprasta, atėjo "malkininkai". Taip vadinome du brolius iš malkų ir anglies sandėlio. Jie visada lyg du stuobriai stovi pražergę kojas, sunkiai laikydami lygsvarą. Kiekvieną šeštadienį tokie patys — prisisiurbę buroko degtinės, kurią gamina jų svainis Eišiškėse. Abu malkininkai netvarkingai apsirengę, panagės juodos, apavas seniai matęs tepalą. Vyresnysis, kad ir pasigėręs, tylus. Jis mušasi, žodžio netardamas, galvą lyg bulius palenkęs. Niekad pirmasis nepradeda, niekad nieko neužkabina... Jis tik gina jaunesnįjį brolių. Visada narsiai gina.

O jaunasis — judrus lyg pelė — mušasi dėl mergaitėlių, kurios su juo atsisako šokti. Jis kimba ne prie tos, kuri atsisakė valsio arba tango, bet prie vaikinio, kuris išypsojusio tai pačiai mergaitėi. Taip visi ir žino...

pasikraipė jaunasis malkininkas lyg povas prieš kurią nors siuvėją. — nori gauti iš užpakalio antausį — pakviesk tą pačią siuvėją polkutės...

Keisti vaikinai. Kur jie nukeliaus, šitaip savo gyvenimą lyg šiaudų gniužtę degindami?...

Aš pašokau su viena juodaake, kuri gyrėsi audžianti kilimus Lentvaryje. Mergaitė kukli, mažytė. Labai rimta ir beveik nesijuokia. Po šokio ji vėl atsisėdo kampu tyje ant suolo, netoli radiolos. Jaunasis malkininkas prisileivuliavo prie juodukės, klekstelėjo greta ir nesivaržydamas uždėjo jai ranką ant peties.

Kilimų audėja įsižeidė ir jo ranką nustumė. o pati nusisuko. Ji žiūrėjo į mane išsigandusiomis ir maldaujančiomis akimis.

Malkininkas tuomet įkibo merginai pažastin ir timptelėjo į salės vidurį.

Man užkaito kraujas. Gal jam parodyti sambo? Bet kol aš galvoju. — priešais akiplėšą išdygo vyrukas iš mūsų garažo.

— Paleisk! Ko prikibai?

Malkininkas, atrodė, šito ir telaukė.

— Tuoj paskambinsiu tavo danteliais! — tarė jis ir pastūmė juodukę šalin, o pats, sugniauzęs kumščius, puolė. Bet jo smūgis pataikė oran. Trys ar keturios rankų poros sučiupo įsikarščiausių šokių mėgėją.

Čia atsirado ir Insoda, tas dailus garažo brigadininko pavaduotojas, kuris, rodos, toks švelnutis, nė pirštu nieko nėra palietęs, o sekmadieniais, lyg koks menininkas, viršutinėje švarko kišenėje nešioja šilkinę nosinaitę.

— Išvalyti, vyrukai, salę nuo tų chuliganų! — sušuko Insoda. — Na, brigada!

Malkininkas spardėsi, pakibęs ore. Šokantieji prasiškyrė ir padarė taką. Jaunesnysis brolis, lyg su sparnais, nuskrido ligi durų ir dingo už jų. Kaip vėliau pasakojo — jis buvo nusvies-tas tiesiai per gatvę į patvori. Malkininkas lėkė oru lyg sviedinys ir žnektelėjo į krūmokšnius.

Dabar suriaumojo vyresnysis brolis. Jis nuleido galvą ir šoko prie durų, prie tvarkdarių.

— Ir antrą šiukšlę į šiukšlyną! — riktelėjo šaltkalvis. Kalbas suvalkietiskai. Būrelis atsigrįžo ir vieningai puo-
— antrąjį brolika...

Ką gi tu padarysi, jei esi vienas, o visi kiti prieš tave?

Plaćiau atsivėrė durys — ir antrasis išskrido į patvori.

Šokėjos ir šokėjai ėmė plotti rankomis. Pirmą kartą šitaip vikriai ir lengvai buvo sutvarkyti abu broliukai. Juodukė audėja, dėl kurios viskas ir prasidėjo, juokėsi ir šluostėsi ašarėles.

Man, prisipažinsiu, pasidare truputį nesmagu. Aš nė piršto nekystelėjau, o ji juk pirmiausia į mane žvilgtelėjo ir maldavo pagalbos.

Suvalkietis šaltkalvis pasiskubino pakviesti juodukę. Juodu smagūs šoko, o aš nukūtiniau prie durų kvėptelėti tyru oru.

Patvoryje, aplamdyti ir pasišaukę lyg viščiukai, stovėjo abu išmestieji ir tylo mis kuždėjosi. Į salę jiedu nebedrįso grįžti. Abu broliai pastovėjo, pasvyravo ir nužingsniavo tolyn į miestą.

Užpakalyje manęs kalbėjo vyrukai. Jie gyrė Insodą ir jo bičiulius, kurie šitaip atausino buroko sultimis įkaitintas smegenis.

— Matai, kokia naujoji brigada! Ji visur kišasi!

O kiek šokių salėje anksčiau būdavo erzelio, mergaitėlių išgąsčio, tuščių žodžių ir tuščių rėkavimų. Visi žiūri, visi piktinasi, o vienas švais-tosi, blerbia ir karaliauja...

Paslaptinga Mergaitė

Maniau, kad nebesusitik-sime!...

Šalia stovėjo Irutė, nuo greito ėjimo uždususi, įsilu-si ir susijaudinusi.

— Kodėl taip vėlai? Juk jau viskas baigiasi...

— O gal tik prasideda? Eime!...

Ir ji mane vedėsi tolyn nuo apšviestų durų, parody-dama, kad šokiai jai visai nerūpi.

— Kodėl taip vėlai?

— Jūs toks pat piktas? — nusijuokė Irena. — Vėl su-kuo nors ginčijotės?

Aš nežinojau, ką jai atsakyti.

— Kodėl tylite? Jums šį vakarą kas nors nepasisekė?

— Buvusių nesėkmių nėra ko gailėtis.

Ji į mane pažiūrėjo greitu ir tiriančiu žvilgsniu. Atrodė, kad mano žodžiai kažkur pataikė. Ji tik atsiduso.

Mes ėjome mažute ir tamsia gatvele. Priešais juoda-vo platus, neseniai asfaltuo-tas bulvaras. Nužė autobusas. Pro apšviestus langus buvo matyti tik trys kelei-viai.

— Labai vėlu... — susi-rūpino Irena. — Pasiskubi-nkime... O kai eidami pa-varsim, sėsime į autobusą.

Kalbėjomės apie gėles, au-tomobilius, limuzinus, bend-rabutį, apie "Elektrės bara-ką", kur Irena prieš dveje-tą metų atcldavo šokti savo

pirmųjų šokių. Prisiminėme komendantą Bobiną. Sužino-jau, kad jis buvęs estrados artistas — dailiojo skaitymo meistras. Scena jo neišaukš-tino, bet pasodino į adminis-tratoriaus vietą, o iš ten vėl teko pasitraukti.

— Gerą draugą išsirinko-te! — tariu šaižiai.

— Bobinas ne mano drau-gas! — nūriai atsakė mer-gaitė. — Aš jam atnešiau laiškutį, o jis visada mėgsta juokus ir deklamuoja...

— Laiškutį? Kieno rašy-tą?

— Neklausk. Neatsakysiu.

Ir vėl kurį laiką tylime, o man galvą vis labiau kvar-sina mintis — kas gi šioji mergaitė?

Mes praėjome pravoslavų cerkvelę ir žingsniavome į pakalnę Basanavičiaus gat-ve. Gatvės visiškai tuščios. Nuo tamsių namų dvelkia šalčiu. Jau po vidurnakčio.

— Tu drąsus? — paklau-sė Irutė.

— Užgriūtų ant mūsų va-sitas tamsūs dangus, o aš vis tiek surasčiau skylutę mums išlįsti.

— Žinau!... Aš tai pajui-tau, kai pamačiau tave pir-mą kartą. Neapsirikau?

Truktelėjau pečiais. Kam ir klausiti?

Irena vėl prakalbo apie drąsius žmones, apie ryžtin-gumą.

— O tu galėtum padėti žmogui, kuris... Na, saky-sim, tokiam, kuris visai ne-kaltas. Apgautas... Ir pats vienas savo įegomis negali apsiginti... O pavojus di-džiusias! Net gresia... Na, sakysim, gresia mirtis. Pa-gelbėti galėtum? Ryžtumei-si?...

— O tas nelaimingasis kas toks? Jūs pati ir esate?

Mano klausimas buvo toks staigus, kad jis išgąsdino mergaitę.

— Ne! Ne! Ne!... — ėmė gintis Irena. — Aš girdėjau panašų atsitikimą. Aš tyčia. Ir dar, rodos, vieną panašią knygą skaičiau.

Naip dirbtinai skambėjo jos pasiteisinimas. Manyje pabudo seklio instinktas, apie kurį tiek kalbėjo Kris-tupas.

Šnairomis distelėjau į mergaitę. Ji atrodė išsigan-dusi. Nereikia jos daugiau bauginti! Tegul pati kalba. Aš kažką sumurmėjau pri-tardamas, kad yra tokių į-domių knygų. Pasiklausysiu — tegu ji pasakoja toliau.

Mano susitvardymas ją nuramino. Irena šnekėjo apie draugystę, pasitikėjimą vie-nas kitu, apie pavojus, kurie jauno žmogaus tyko didelia-me mieste...

— O tu pikta priešą pul-tum? — staiga ji vėl pasitei-ravo. — Jei jis pasikėsintų į tavo gyvybę — nebėgtum?

Irenos klausimas buvo akiplėšiskas. Ko ji iš manęs

nori. Matyt, aš į ją dėbelė-jau labai įtartinu žvilgsniu.

Ji nenuoširdžiai nusijuo-kė:

— Aš tik šiaip sau pasi-klausiau... O tu išsigandai?

Gera nuotaika buvo su-drumsta.

— Ką tu dirbi ir kas tavo tėvai?

Irena nenorėjo atsakyti. O aš dariausi vis smalsesnis. Jokiais pokštais ta neatvira mergaitė mano dėmesio ne-nukreipė. Ji turi viską prisi-pažinti, arba aš štai apsisu-ku ir palieku ją vieną tam-sioje gatvėje.

Ji ilgai svarstė, ar gali bū-ti nuoširdi.

— Tėvelis miręs, o mama mus pametė.

— Turi brolių, seserų?

Ji čiupo mane už parankės ir prisiglaudė. Irena žiūrėjo keistomis akimis, tarsi atsi-prašinėtu, tarsi ji man ką nors būtų padariusi blogo.

— Turiu brolių... O viena sesutė mirė...

— O tavo motina kur? Kaune, Šiauliuose?.. Kokia-me mieste gyvena?

— Ji čia pat, Vilniuje...

— Ką veikia?

— Kirpėja.

Aš nenorėjau patikėti. Ji pasakė motinos adresą, var-dą, pavardę. Melas! Man ro-dėsi, kad Irena pilna sukty-bių ir netiesos. O ji tvirtino, kad jau seniai niekam nebu-vusi tokia nuoširdi, tik man vienam. Manotė, aš patikė-jau? Nieko panašaus!... Pa-slaptingoji mergaitė man bu-vo labai įtartina. Aš atsar-giai ištraukiau ranką, tuo lyg parodydamas, kad jaja nepasitikiu.

Irena ilgą laiką ėjo greta, nepratarlama žodžio.

— Visi tokie... — tarė ji skaudžiu ir liūdnu balsu. — Dabar aš suprantu, kad ap-sirikau. Atleiskite...

Mes jau pasiekėme miesto centrą ir ėjome pro "Uni-vertmagą". Gražiai apšvie-siuose languose meiliai šyp-sojosi puošniai apsirengu-sios vaškinės moterys. Koks negyvas, šaltas ir skausmin-gas buvo Irenos veidas vit-rinų šviesoje!

Aš sustojau prie lango, no-rėdamas, kad ir Irena stab-telėtų. Gal būt, man pavyks atnaujinti pokalbį. Daug dar kas neišku.

— Aš pasiryžęs jums pa-dėti.

Irena atkakliai tylėjo ir žiūrėjo kažkur į vitriną, pa-puoštą šilkų vaivorykste.

— Aš pasiruošęs... — bandžiau įtikinti ją. — Tu-riu ir drąsių draugų... Ko gi jūs taip bijote?

— Užmirškim, ką sakiau, — tyliai sušnibzdėjo mergai-tė.

— Mes stiprūs. Mes padė-sime.

Irena su begaliniu nerimu žvilgtelėjo į mane. Jos blak-s tienos sudrėko.

— Gerai!... — prislopintu balsu ji tarė. — Ateikite antradienį, aštuntą prie "Aušros" kino! O toliau manęs, gink dieve, nelydėkite! Atsisveikindama ji spustelėjo man už riešo ir nubėgo.

Priestaringų minčių gausybė kaustė vietoje. Viskas buvo taip keista ir neįtikima, kad aš stovėjau lyg stuktėlėtas į pakaušį. Kai atsipeikėjau — pirmiausia nusmelkė mintis — negerai, kad ją vieną palikau.

Aš išnėriau iš už kampo ir apsižvalgiau, kur nuėjo Irena.

Cia, į apskritą aikštę, su bėgo penkios gatvės. Liepų šešėlyje pamaciau Ireną skubant link Gedimino aikštės. Bandžiau vytis... Pribėgau artyn ir apstulbau. Šita mergaitė su kašomis!.. Mergina baukščiai atsigrįžo ir pažvelgė piktai blyksniomis akimis — žarijomis. Apgavo mane šviesi suknelė ir ūgis. Visai ne Irena! Bėgte atgal.

Pro šalį praniro vėlyvas taksis, prisėdęs keleivių. Aš pabėgėjau link Neries tilto. Lengviau atsidusau — akštai — matau Ireną. Bėgu tekinau. Bet pro mane pravažiavęs taksis buvo greitesnis. Jis sustojo šalia mergaitės, išlindo kažkokis vyriškis. Irena tarsi nenorėjo paklusti, stovėjo, nesiryžo. Vyriškis ją paėmė už rankos ir sodint įsodino. Trinktelėjo durelės.

Aš paspaudžiau žingsnį, bet buvo viskas veltui. Man nepavyko tiek arti pribėgti, kad galėčiau žiūrėti automašinos numerį.

Taksi dumte nudūmė, nusiveždama Ireną.

Suraizgytas kamuolys

Aš nieko nenuslėpiau nuo Kristupo — stengiausi viską prisiminti ir žodis žodin pakartoti painių Irenos malda vimą jai padėti.

Kristupas klausėsi įtemptai, nauriai suspaudęs lūpas. Jis gulėjo kniūbsčias, ir jo stiprus, raumeningas kaklas, rodėsi, dar pailgėjo iš smalsumo.

— Snaudalius! — nekantariai vienu metu šuktelėjo Kristupas. Jo akys sužaibavo. — Nereikėjo jos vienos nė sekunde palikti!.. Ji, aišku, kažko bijo. O tu ko pabijojai? Kaip dabar sužinosi jos adresą?

— O pasimatymas prie "Aušros" kino?

— Kregždė danguje! Pagauk, kad gudrus.

Kristupas išsoko iš lovos ir taip stovėjo viduryje kambario su juodomis trumpomis kelnaitėmis. Abu jo kumščiai buvo sugniaužti.

— Užsienio šnipė! — tarė jis priestaravimų nepripažįstančiu balsu. — Nusikaltė!

Aš ginčijausi. Kristupui visada vaidenasi nepapras-

čiausi dalykai. Šita mergaitė piktadarė? Gana juokus krėsti. Ji pati dreba ir kažko bijo lyg epušėlė, ir ji... (šito nepasakiau Kristupui) mane juk išsirinko gynėju.

— Ji akis dumia, klausdama apie drąsius draugus. Jos visai kiti tikslai.

— Kokie?

Kristupas krestelėjo šviesius plaukų gaurus, lyg kažką nuo savęs baidydamas. Jo kerštingas žvilgsnis atvėso. Jis suglumęs skėstelėjo rankomis.

— O kokie jos tikrieji tikslai, ir aš... nežinau.

— Bet ji paslaptinga?

— Velnioniškai...

— O gal Bobino pasiklauskim — kas ji ir iš kur?

Kristupas prisimerkęs pagalvojo.

— Ne. Tai būtų klaida. Pats Bobinas ne visai aiškus. Mes juos tik išgąsdinsim, ir jie visus galus suslėps. Tegul nejaučia, kad mes šį tą žinom.

Išgirdęs, kad buto duris rakina grįžusi iš tarnybos motina (ji geležinkelio stoties bufete parduvinėja karštą arbatą), Kristupas stryktelėjo į lovą ir man pašnibzdėjo:

— Kamuolys suraizgytas, bet jis man patinka. Bandy sim čiupti vilką už uodegos.

— O tu Rokui ką nors sakysi?

— Su juo pasitaręs — neapsigausi.

— Ir jūs taip vėlai elektrą deginate? — nusirišdama skarelę, emė bartis Kristupo mama. — O ryt iš ryto prie patalo lyg prikalti... Kas gi matė šitaip ilgai vakaruoti?

Mudu viens į kitą dirstelėjome suokalbininkų akimis ir įsikniaubėmė į pagalves.

Kur Atsidūrė Irena?

Kur taip staiga dingo mergaitė

Trumpam nutraukim jau no elektromonterio Algio pasakojimą. Pasekime Ireną.

Nakties įvykiai nesulaikomai tekėjo savo vaga.

Gatve važiavo automobilis. Dešinėje priekinio stiklo pusėje žibėjo rausva lemputė — ženklas, kad taksis užimtas. Užpakalinėje sėdynėje drybsojo nekalbėdami du keleiviai. Priekyje, šalia šoferio, sėdėjo susikūprinęs ir skrybėlę ant akių užsi-smaukęs trečiasis vyras, trisdešimt trejų — trisdešimt penkerių metų. Šaltai jis svarstė, ką turės daryti šią naktį ir rytojaus dieną.

Mintys nebuvo linksmos. Ne vieną sykį jis veikė prieš įstatymus ir rizikavo, tačiau dabartinė padėtis buvo itin rimta. Jis žinojo, su kuo susidėjo. Puikiai žinojo, kas jo laukia. Vieną ranką laikydamas kišenėje, jis jautė šaltą plieną. Tai truputį ramino, bet neilgam.

Staiga jis pastebėjo sku-

bančią šviesiaplaukę merginą. Jam net pasirodė, kad girdi įprastą mažų batukų tauškėjimą į cementinį šaligatvį.

Ranka mostelėjęs šoferiui — pristabdyk, vyras pasilenkė priekin, netikėdamas savo akimis. Kur Irena šią naktį taip vėlai klajoja?

— Sustokite! — tarė vyras, liežuviu drėkindamas išdžiūvusias lūpas. Jis pajuto, kad užpakalyje vienas iš sėdinčiųjų neramiai subruzdėjo ir, nė žodžio netardamas, nervingai spustelėjo jam pečių.

— Aš žinau, ką darau!.. — atsakė neatsisukdamas šalia vairuotojo sėdintis vyras.

Automobilis sustojo. Mergina artėjo.

Užpakalyje sėdintieji dar labiau susigūžė. Jei galėtų — klaurai prasmegtų. Jie nenorėjo matyti nė vieno nereikalingo žmogaus. Bet jų vadovas buvo nenumaldomas. Jis negalėjo pakeisti, kad ši mergina vaikštinėtų kažkur vien šią naktį. Jis atidarė durcles ir tyliai šuktelėjo praeinančiam. Tai buvo negarsus, bet įsakmus balsas.

Netikėtas susitikimas išgąsdino Ireną, žinojo — priešintis beprasmiška, bet dėl sė... Vadovas vikriai išsoko, atidarė užpakalines dureles ir grūstė įgrūdo Ireną.

Ji paklusniai atsisėdo greta dviejų nepažįstamų. Automobilio durelės smarkiai trinktelėjo. Atrodė, nuo stipraus smūgio išbvrės stiklai. Nepatenkintas šoferis išsibarė. Tokios rankos tinka geležiai lankstyti, bet ne padoraus automobilio durėlėms uždarinėti.

Jie važiavo ilgai. Užpakalyje dingo tamsūs centrinės turgavietės paviljonai, kerplėiški, lyg už tvoros sutūpę drambliai. Aplenkė aikštę su kinoteatru, kurio lygios sienos skleidė melsvą šviesą.

Automobilis pasuko duobėtu ir negrįstu keliuku. Stabtelėjo prie kažkokios sulūžusios tvoros. Priekyje sėdėjęs vyras į šoferio delną įspraudė banknotą ir vikriai išsoko.

Kai mašina apsisuko ir, mirktelėjusi raudonomis lemputėmis, nurūko atgal, visas būrelis pajudėjo. Vedė tas pats skrybėliuotasis, o šalia ėjo Irena. Jis du ar tris kartus pažiūrėjo į mergaitę.

Suėjo visi į namuką per stiklinę verandą, atsirakinę medines, cerata apmuštas duris.

— Uždangstykite langus. — tarė vadovas Irenai, ranką pridėjęs prie elektros jungiklio, bet jo nespragtelėdamas.

Irena niekuo nesistebėjo. Naktimis, neretai čia apsilankydavo nepažįstami žmonės ir visuomet reikėdavo

dangstyti langus.

Butelis turėjo du kambarius. Už mažos, trys žingsniai skersai ir išilgai, virtuvukės buvo žemomis lubomis svetainė, perskirta pušiu perkeline užuolaida. Anapus užuolaidos stovėjo ištrinta, su išsišovusiomis spyruoklėmis kanapa. Šiapus užuolaidos stovėjo stalas, kėdė ir dvi taburetės. Į sieną buvo atrėmta sudedamoji lova iš aliuminio vėzdėlių.

— Duokš ką nors užest... — vėl tarė vyriškis, nusi-vilkdamas apsiaustą ir mesdamas ant kablo skrybėlę, kuri nuostabiai vikriai nutūpė į jai skirtą vietą.

— Gerai! — atsakė Irena.

Ji beveik nesidomėjo, kas tokie šios nakties pakeleiviai.

Vienas iš jų buvo aukštas ir storas, melsvu apopleksiniu veidu, siaurute kakta ir mašinėle kirpta apvalaina galva, panašia į kiaušinį. Siaurutės mėlynos kelnės išryškino jo platų pilvą ir dar platesnę, išverstą lyg statinę krūtinę.

Antrasis, mažas, ilgu liemeniu ir trumpomis storomis kojomis, dėvėjo išaugtus, labai siaurus rūbus. Švarko rankovės trumpos. Jo kakta buvo išvagota gilių raukšlių, nors mažutės akys, išpūsti žandai, tarp kurių vos matėsi rausva noselė, teikė jam geraširdiško rubulio išvaizdą.

Buto šeimininkas Zoržas laikėsi pabrėžtinai drąsiai ir laisvai. Jo balso tonas buvo nepripažįstantis priestaravimų. Zoržo pakaušis, nors ir jauno, buvo smarkiai praliekęs, o žandai nuo aptukimo nukarę. Į Ireną jis dar kelis kartus pažiūrėjo susirūpinęs bet nieko jai nesakė.

Senas Adresas ir Keistas Ženklas

Abu svečius Zoržas pasodino prie stalo ir užmezgė pokalbį. Kalbėjosi pašnibzdėmis, prislopintais balsais. Irena įjungė elektros plytelę ir apkepino nuo pietų li-

kusias bulves, pašildė aviėnų.

Peržengusi namo slenkstį, mergaitė atrodė paklusni ir labai tyli.

Zoržas klausinėjo, o aukštasis dručkis akimirksniu atsakinėjo, bet taip greit berdamas žodžius, kad reikėjo gerai įsiklausyti, norint jį suprasti.

Mažesnisysis braižė ant lakštelio kažkokį brėžinį — kryžiuokus, ratukus ir strėles. Baigęs jis slinktelėjo arčiau šeimininko ir, mėsingai, buku pirštu vedžiodamas, emė aiškinti:

— Iš katedros aikštės gatvė į dešinę... Paskui antrasis skersgatvis į kairę. Namas su vartų arka. Keturkampis kiemas. Trečios durys. Viduryje kiemo senas šulinys su akmeniniu rentiniu. Kai įeisi vidun, pasidairyk — ant senos komodos turi stovėti dėžutė. Ne šiaip sau dėžutė, o papuošta baltomis kriauklėmis ir dviem stikliniais raudonais balandžiais. Jei tos dėžutės nepastebėsi — atsargiai su šeimininku kalbėk. Gal būt, kiti gyvena. Gal būt, jis jau pasodintas.

— O kodėl turi būti pasodintas? — apsiniaukė Zoržas. — Gal į kitą butą persikėlė?

— Žmogus, pas kurį eisi, — labai atsargus ir gudrus... — pasiskubino nurašinti Zoržą mažylis. — Aš tik šiaip sau pajukavau... Kas kas, bet jis į kalėjimą pateks paskutinis.

(Bus daugiau)

HAVANA. — Kubos milicininkai tris nukovė, o 12 suėmė, įsiveržiančius į Kubą.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917